

NÁVRH KONSOLIDOVANÉHO ZNENIA

160/2015 Z. z.

ZÁKON

z 21. mája 2015

Civilný sporový poriadok

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Základné princípy

Čl.1

Spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv prejednáva a rozhoduje nezávislý a nestranný súd, ak taká právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu.

Čl.2

(1) Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

(2) Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

(3) Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

Čl.3

(1) Každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

(2) Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

Čl.4

(1) Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

(2) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

Čl.5

Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným priet'ahom v konaní.

Čl.6

(1) Strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

(2) Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

Čl.7

(1) Súdne konanie sa zásadne začína na návrh strany sporu, pričom predmet konania určujú strany sporu postupom ustanoveným zákonom.

(2) Základnou povinnosťou súdu je viesť strany sporu k zmierlivému vyriešeniu sporu.

Čl.8

Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

Čl.9

Strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon.

Čl.10

(1) Strany sporu postupujú v konaní v súlade so zákonom a podľa pokynov súdu.

(2) Súd dohliada na riadny priebeh konania, určuje lehoty a ukladá potrebné opatrenia.

(3) Súd môže určiť záväzné procesné lehoty na niektoré procesné úkony.

Čl.11

(1) Úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah.

(2) Pri posudzovaní obsahu úkonov strán sporu sa predpokladá, že každá fyzická osoba konajúca ako strana sporu alebo za stranu sporu má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť v styku so súdom zmysel a účel konania, ako i jazykové vyjadrenie právnych noriem obsiahnutých v tomto zákone.

(3) Kto sa v styku so súdom alebo verejne prihlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou.

(4) Súd pri rozhodovaní berie do úvahy len skutočnosti, ktoré vyšli najavo v tomto konaní, ak nejde o skutočnosti všeobecne známe alebo o skutočnosti ustanovené zákonom.

Čl.12

Na prejednanie veci sa nariaďuje ústne pojednávanie, ak zákon neustanovuje inak.

Čl.13

(1) Strany sporu konajú v styku so súdom osobne, ak zákon neustanovuje inak. Strany sporu môžu konať aj prostredníctvom zástupcu; napriek zastúpeniu môže súd stranu sporu vyslúchnuť, ak je to potrebné a možné.

(2) Zákon ustanoví, kedy je zastúpenie povinné a v ktorých prípadoch je strana sporu povinná byť zastúpená advokátom.

Čl.14

Pojednávanie prebieha zásadne verejne, ak zákon neustanovuje inak; verejnosť môže byť z konania vylúčená len zo závažných dôvodov ustanovených zákonom.

Čl.15

(1) Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.

(2) Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

Čl.16

(1) Súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

(2) Súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom

je odôvodnené uplatnením čl. 3 ods. 1.

(3) V konaní o opravnom prostriedku a v ďalšom konaní nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila.

Čl.17

Súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Čl.18

Cudzie rozhodnutia majú za podmienok ustanovených osobitným predpisom rovnaké účinky a požívajú rovnakú ochranu ako vnútroštátne rozhodnutia.

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA

PREDMET ZÁKONA

§ 1

Civilný sporový poriadok upravuje postup súdu, strán sporu (ďalej len "strana") a osôb zúčastnených na konaní pri prejednávaní a rozhodovaní sporov.

§ 2

Podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak.

DRUHÁ HLAVA

PRÁVOMOC SÚDU

§ 3

Súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

§ 4

Iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

Právomoc rozhodcovského súdu

§ 5

(1) Na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí, súd skúma, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní.

(2) Na námietku uplatnenú neskôr súd neprihliada.

§ 6

(1) Ak súd na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone zistí, že spor sa má prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, konanie zastaví.

(2) Ak bolo konanie zastavené podľa odseku 1 a ak bola v tej istej veci podaná žaloba na rozhodcovský súd do 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o zastavení konania, zostávajú právne účinky pôvodnej žaloby zachované.

(3) Ak bolo konanie pred rozhodcovským súdom zastavené pre nedostatok jeho právomoci alebo o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu sa rozhodlo v konaní podľa osobitného zákona, zostávajú právne účinky žaloby podanej na rozhodcovský súd zachované, ak bude žaloba podaná do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia rozhodcovského súdu o zastavení rozhodcovského konania alebo od právoplatnosti rozhodnutia súdu o určení, že rozhodcovský súd nemá právomoc.

§ 7

(1) Súd na námietku žalovaného neprihliadne a spor prejedná a rozhodne, ak strany vyhlásia, že na rozhodcovskej zmluve netrvajú, alebo ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté. Neprihliadnutie na námietku musí súd odôvodniť v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(2) Podľa odseku 1 súd postupuje aj vtedy, ak zistí, že spor nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo že sa rozhodcovský súd odmietol sporom zaoberať.

§ 8

(1) Ak sa rozhodcovské konanie začalo skôr ako konanie na súde, súd konanie aj bez návrhu preruší až dovtedy, kým sa v rozhodcovskom konaní rozhodne o právomoci alebo vo veci samej.

(2) Ak bolo právoplatne rozhodnuté, že spor sa má prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, súd konanie zastaví.

Skúmanie právomoci

§ 9

Ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

§ 10

(1) Ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

(2) Ak orgán, ktorému bol spor alebo vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, predloží spor alebo vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd").

§ 11

(1) Spory o právomoc medzi súdmi a inými orgánmi rozhoduje kompetenčný senát najvyššieho súdu a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší správny súd") podľa tohto zákona. Rozhodnutím kompetenčného senátu sú súdy a orgány verejnej moci viazané.

(2) Kompetenčný senát je zložený z ôsmich sudcov, a to štyroch sudcov najvyššieho súdu a štyroch najvyššieho správneho súdu, ktorí si spomedzi seba volia predsedu.

(3) Členov kompetenčného senátu a rovnaký počet náhradníkov určuje predseda najvyššieho súdu v rozvrhu práce najvyššieho súdu a predseda najvyššieho správneho súdu v rozvrhu práce najvyššieho správneho súdu.

TRETIA HLAVA

PRÍSLUŠNOSŤ SÚDU

PRVÝ DIEL

VECNÁ PRÍSLUŠNOSŤ SÚDU

§ 12

(1) Na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

DRUHÝ DIEL

MIESTNA PRÍSLUŠNOSŤ SÚDU

Všeobecná miestna príslušnosť

§ 13

Na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

§ 14

Všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

§ 15

(1) Všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

(2) Všeobecným súdom zahraničnej právnickej osoby je súd, v ktorého obvode je v Slovenskej republike umiestnená organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby.

§ 16

Ak všeobecný súd nemožno určiť podľa § 14 a 15, je všeobecným súdom súd, v ktorého obvode mala fyzická osoba alebo právnická osoba v Slovenskej republike poslednú adresu trvalého pobytu alebo adresu sídla; ak takého súdu niet, je príslušný súd, v ktorého obvode má majetok.

§ 17

Všeobecným súdom štátu je súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo.

§ 18

Súd, ktorý je príslušný na konanie o žalobe, je príslušný aj na konanie o žalobách s ňou spojených a o vzájomných žalobách okrem žalôb, pri ktorých je daná osobitná miestna príslušnosť podľa § 20.

Osobitná miestna príslušnosť

§ 19

Popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode

- a) má žalovaný miesto výkonu práce podľa pracovnej zmluvy,
- b) nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody,
- c) je umiestnená organizačná zložka právnickej osoby, ktorá je žalovaným, ak sa spor týka tejto zložky,
- d) má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania,
- e) má adresu trvalého pobytu, adresu sídla, alebo ak ide o zahraničnú právnickú osobu organizačnú zložku žalobca, ak ide o antidiskriminačný spor.

§ 20

Namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd,

- a) v ktorého obvode je nehnuteľnosť, ak sa spor týka vecného práva k nej,
- b) v ktorého obvode prebieha konanie o dedičstve, ak ide o spor v súvislosti s konaním o dedičstve,
- c) na ktorom prebieha exekučné konanie, ak ide o spor vyvolaný osobitnou povahou tohto konania,
- d) v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania, ak ide o konanie v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania okrem spotrebiteľského rozhodcovského konania; ak sa miesto rozhodcovského konania nenachádza na území Slovenskej republiky, na konanie je príslušný súd, v ktorého obvode má žalovaný adresu trvalého pobytu, adresu sídla alebo organizačnú zložku, ak ide o zahraničnú právnickú osobu; ak žalovaný nemá v Slovenskej republike adresu trvalého pobytu, adresu sídla alebo organizačnú zložku, ak ide o zahraničnú právnickú osobu, na konanie je príslušný súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu, adresu sídla alebo organizačnú zložku, ak ide o zahraničnú právnickú osobu.

§ 21

(1) Na vydanie, zmenu a zrušenie osvedčení podľa osobitného predpisu súvisiaceho so súdnym rozhodnutím alebo so zmiernom je príslušný súd, ktorý vydal rozhodnutie alebo súd, na ktorom bol schválený alebo uzavretý zmier.

(2) Na vydanie, zmenu a zrušenie osvedčení podľa osobitného predpisu súvisiaceho s verejnou listinou je príslušný krajský súd, ktorý je príslušný na vyššie overovanie listín podľa osobitného predpisu.

(3) Na vydanie, opravu alebo zrušenie osvedčenia o ochrannom opatrení podľa osobitného predpisu a poskytnutie informácie o orgánoch dožiadaného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu je príslušný súd, ktorý v záujme ochrany telesnej integrity alebo duševnej integrity osoby nariadil neodkladné opatrenie alebo rozhodol o obmedzení výkonu práv osoby.

TRETÍ DIEL

KAUZÁLNA PRÍSLUŠNOSŤ SÚDU

§ 22

Príslušnosť v obchodnoprávných sporoch

Na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,

- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

§ 23

Príslušnosť v zmenkových sporoch a šekových sporoch

Na konanie v sporoch týkajúcich sa zmeniek, šekov alebo iných cenných papierov vrátane sporov týkajúcich sa zmenkových protestov sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

§ 24

Príslušnosť v pracovnoprávných sporoch

Na konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch a v sporoch z kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, štrajku a výluky sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava IV pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,

- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

§ 25

Príslušnosť v sporoch z priemyselného vlastníctva

(1) Na konanie v sporoch z priemyselného vlastníctva je príslušný Okresný súd Banská Bystrica; jeho územným obvodom je celé územie Slovenskej republiky.

(2) Ak má spor z priemyselného vlastníctva súčasne povahu sporu z nekalého súťažného konania alebo autorskoprávného sporu, je príslušný súd podľa odseku 1.

§ 26

Príslušnosť v sporoch z nekalého súťažného konania a v autorskoprávných sporoch

Na konanie v sporoch z nekalého súťažného konania a v autorskoprávných sporoch je príslušný

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Trnave,
- b) Okresný súd Banská Bystrica pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trenčíne, Krajského súdu v Žiline,
- c) Mestský súd Košice pre obvody Krajského súdu v Košiciach, Krajského súdu v Prešove.

§ 27

Príslušnosť v sporoch z hospodárskej súťaže

Na konanie v sporoch z hospodárskej súťaže okrem sporov podľa § 26 je príslušný Mestský súd Bratislava III; jeho územným obvodom je celé územie Slovenskej republiky.

§ 28

Príslušnosť v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania

Na konanie v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania okrem spotrebiteľského rozhodcovského konania je príslušný

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v

Nitre, Krajského súdu v Trnave,

b) Okresný súd Banská Bystrica pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trenčíne, Krajského súdu v Žiline,

c) Mestský súd Košice pre obvody Krajského súdu v Košiciach, Krajského súdu v Prešove.

§ 29

Príslušnosť v sporoch z burzových obchodov

Na konanie v sporoch z burzových obchodov a ich sprostredkovania je príslušný Mestský súd Bratislava III; jeho územným obvodom je celé územie Slovenskej republiky.

§ 30

Príslušnosť v sporoch určenia neplatnosti zmluvy, koncesnej zmluvy na práce alebo rámcovej dohody podľa osobitného predpisu

Na konanie v sporoch určenia neplatnosti zmluvy, koncesnej zmluvy na práce alebo rámcovej dohody podľa osobitného predpisu je príslušný Okresný súd Malacky; jeho obvodom je celé územie Slovenskej republiky.

§ 31

Zrušený od 25.7.2023

§ 32

Príslušnosť v sporoch o náhradu jadrovej škody

Na konanie v sporoch o náhradu škody, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s jadrovou udalosťou podľa osobitného predpisu, je príslušný Okresný súd Nitra; jeho obvodom je celé územie Slovenskej republiky.

§ 33

Príslušnosť vo veciach ochranného opatrenia v občianskych veciach nariadeného v inom členskom štáte Európskej únie

Na konanie vo veciach ochranného opatrenia v občianskych veciach, nariadeného v inom členskom štáte Európskej únie, je príslušný Mestský súd Bratislava IV; jeho územným obvodom je celé územie Slovenskej republiky.

ŠTVRTÝ DIEL

FUNKČNÁ PRÍSLUŠNOSŤ SÚDU

§ 34

(1) Ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

(2) Na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa

a) § 22 písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici,

b) § 22 písm. d) a g) a § 23 písm. d) a g) je príslušný Krajský súd v Bratislave,

c) § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

(3) O odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu rozhoduje najvyšší súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 35

O dovolaní rozhoduje najvyšší súd.

PIATY DIEL

SPOLOČNÉ USTANOVENIA O PRÍSLUŠNOSTI SÚDU

§ 36

(1) Konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

(2) Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

§ 37

Ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich.

§ 38

Ak ide o spor, ktorý patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú alebo ich nemožno zistiť, najvyšší súd určí, ktorý súd spor prejedná a rozhodne.

§ 39

Prikázanie sporu inému súdu

(1) Ak nemôže príslušný okresný súd alebo krajský súd o spore konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť spor prikázaný inému súdu tej istej inštancie.

(2) Na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

(3) O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

(4) Na opakované návrhy strán súd neprihliada.

Skúmanie príslušnosti

§ 40

Súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

§ 41

Súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

§ 42

Ak je námietka miestnej nepríslušnosti nedôvodná alebo ak nie je uplatnená včas, súd na ňu neprihliadne a spor prejedná a rozhodne. Neprihliadnutie na námietku súd odôvodní v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

§ 43

(1) Ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

(2) Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

(3) Právne účinky spojené s podaním žaloby alebo iného podania zostávajú pri postúpení sporu zachované.

ŠTVRTÁ HLAVA

ZLOŽENIE SÚDU A VYLÚČENIE SUDCOV

PRVÝ DIEL

ZLOŽENIE SÚDU

§ 44

(1) Na okresnom súde koná a rozhoduje sudca.

(2) Na krajskom súde koná a rozhoduje senát.

(3) Na najvyššom súde koná a rozhoduje senát alebo veľký senát.

§ 45

(1) Ak tak ustanovuje zákon, vykonáva úkony súdu, koná a rozhoduje aj predseda súdu.

(2) V rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitným predpisom vykonáva úkony súdu, koná a rozhoduje súdny úradník.

Senát

§ 46

(1) Senát sa skladá z predsedu senátu a dvoch sudcov.

(2) Činnosť senátu riadi a organizuje predseda senátu.

(3) Predseda senátu vykonáva úkony súdu okrem vydania rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Vykonalie úkonu si môže vyhradiť senát.

§ 47

(1) Senát rozhoduje po neverejnej porade, na ktorej môže byť prítomný zapisovateľ; iné osoby nesmú byť na porade prítomné.

(2) Na rozhodnutie je potrebná väčšina hlasov, pričom hlasovať sú povinní všetci členovia senátu. Funkčne mladší členovia senátu hlasujú pred funkčne staršími členmi senátu. Predseda senátu hlasuje posledný.

§ 48

Veľký senát

(1) Ak senát najvyššieho súdu pri svojom rozhodovaní dospeje k právnomu názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru, ktorý už bol vyjadrený v rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu, postúpi vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. V uznesení o postúpení veci odôvodní svoj odlišný právny názor.

(2) Veľký senát sa skladá z predsedu senátu a šiestich sudcov. Predsedom veľkého senátu je predseda príslušného kolégia najvyššieho súdu. Členmi veľkého senátu sú sudcovia senátu najvyššieho súdu, ktorý vec postúpil veľkému senátu podľa odseku 1, a traja sudcovia tohto kolégia určené rozvrhom práce najvyššieho súdu.

(3) Právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senáty najvyššieho súdu záväzný. Ak sa senát najvyššieho súdu pri svojom rozhodovaní chce odchýliť od

právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí veľkého senátu podľa odseku 2, postúpi vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu.

(4) Veľký senát si pred rozhodnutím vo veci vyžiada stanovisko ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, generálneho prokurátora Slovenskej republiky, prípadne ďalších subjektov.

DRUHÝ DIEL

VYLÚČENIE SUDCOV A INÝCH OSÔB

§ 49

(1) Sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.

(2) Vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštalácie.

(3) Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

Vylúčenie sudcu na základe jeho oznámenia

§ 50

(1) Ak sudca, ktorý má spor prejsť a rozhodnúť, zistí skutočnosti, pre ktoré je vylúčený, bezodkladne ich oznámi predsedovi súdu. V konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Predseda súdu oznamuje svoje vylúčenie podpredsedovi súdu.

(2) O vylúčení sudcu rozhoduje bezodkladne predseda súdu. O vylúčení predsedu súdu bezodkladne rozhoduje podpredseda súdu.

(3) Ak je sudca vylúčený, prideli predseda súdu spor inému sudcovi. Ak je vylúčený celý senát, prideli spor inému senátu. Ak nie je možné zabezpečiť pridelenie podľa osobitného predpisu, predloží predseda súdu vec na rozhodnutie podľa § 39 ods. 3.

(4) Na opakované oznámenia tých istých skutočností súd neprihliada.

§ 51

Ak možno z rovnakého dôvodu predpokladať zaujatosť aj ďalších sudcov toho istého súdu, vyžiada si predseda súdu pred rozhodnutím podľa § 50 ods. 2 aj vyjadrenia týchto sudcov. Ak rozhodne o vylúčení sudcu, ktorý má spor prejsť a rozhodnúť, predseda súdu zároveň rozhodne o vylúčení sudcov podľa prvej vety.

Uplatnenie námietky zaujatosti stranou

§ 52

(1) Strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti.

(2) V námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužívajú.

§ 53

(1) Námietku zaujatosti je potrebné uplatniť najneskôr do siedmich dní, odkedy sa strana dozvedela o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený. Na neskôr uplatnenú námietku zaujatosti súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

(2) Na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu súd neprihliada, ak už o nich rozhodol nadriadený súd; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

(3) Ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Konanie o námietke zaujatosti

§ 54

(1) Súd predloží vec s vyjadrením namietaného sudcu nadriadenému súdu do siedmich dní od uplatnenia námietky zaujatosti.

(2) O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne nadriadený súd do siedmich dní.

(3) Ak je namietaný sudca senátu najvyššieho súdu, rozhodne o námietke zaujatosti iný senát najvyššieho súdu.

§ 55

Ak strana namieta zaujatosť aj ďalších sudcov toho istého súdu, k námietke zaujatosti sa vyjadria títo sudcovia, iba ak o to požiada nadriadený súd rozhodujúci o námietke zaujatosti. Nadriadený súd rozhoduje o vylúčení ďalších sudcov iba v tom prípade, ak zároveň rozhodne o vylúčení toho sudcu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

§ 56

Lehoty podľa § 54 sa neuplatnia, ak sa vec zároveň predkladá na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej.

§ 57

Uplatnenie námietky zaujatosti nebráni súdu vec prejednať alebo vykonať iné úkony. Pred rozhodnutím o námietke zaujatosti súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej alebo rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

§ 58

Ak nadriadený súd šikanóznej alebo zjavne bezdôvodnej námietke zaujatosti nevyhovie, môže uložiť strane poriadkovú pokutu do 500 eur.

§ 59

Vylúčenie iných osôb

Na vylúčenie súdneho úradníka, iných zamestnancov súdu, znalca, prekladateľa, alebo tlmočníka sa primerane použijú ustanovenia o vylúčení sudcov. O vylúčení týchto osôb rozhoduje súd, ktorý spor prejednáva a rozhoduje.

PIATA HLAVA

STRANY A ZASTÚPENIE

PRVÝ DIEL

STRANY

§ 60

Stranami sú žalobca a žalovaný.

§ 61

Procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

§ 62

Ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

§ 63

(1) Ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

(2) V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

(3) Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

§ 64

Ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

§ 65

(1) Právny nástupca podľa § 63 a 64 prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu.

(2) Procesné lehoty sa zánikom procesnej subjektivity prerušujú.

(3) Právnemu nástupcovi podľa odseku 1 začne plynúť nová procesná lehota dorúčením uznesenia podľa § 63 alebo § 64.

§ 66

Ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný.

§ 67

Každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony.

§ 68

(1) V rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník.

(2) Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje.

§ 69

Súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

§ 70

(1) Uznesenie o ustanovení procesného opatrovníka súd doručí procesnému opatrovníkovi a s prihliadnutím na povahu veci i stranám.

(2) Uznesenie podľa odseku 1 súd zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bol procesný opatrovník ustanovený.

§ 71

(1) Za procesného opatrovníka súd ustanoví blízku osobu alebo inú osobu z rodinného prostredia strany, ktorá je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, u ktorej je predpoklad, že bude konať v súlade so záujmami strany a s ustanovením súhlasí.

(2) Ak takej osoby niet, súd za procesného opatrovníka ustanoví obec, v ktorej mala strana poslednú adresu trvalého pobytu.

(3) V prípade bezprostredného nebezpečenstva z omeškania, alebo ak osôb podľa predchádzajúcich odsekov niet, súd môže ustanoviť za procesného opatrovníka súdneho úradníka.

§ 72

Na konanie právnickej osoby pred súdom sa použijú ustanovenia osobitného predpisu o konaní za právnickú osobu.

§ 73

Na konanie štátu pred súdom sa použijú ustanovenia osobitného predpisu o konaní za štát.

§ 74

Procesné postavenie cudzincov ustanovuje osobitný predpis.

DRUHÝ DIEL

PROCESNÉ SPOLOČENSTVO

§ 75

(1) Na strane žalobcu alebo žalovaného môže vystupovať viac subjektov.

(2) Ak na jednej strane vystupuje viac ako desať subjektov, súd môže rozhodnúť, že za spoločenstvo bude konať len jeden subjekt. Ostatných poučí, že im nebude doručovať ďalšie rozhodnutia a predvolania na pojednávanie okrem návrhu na začatie konania a zmenu žaloby, ak do 15 dní od doručenia uznesenia neoznámia, že s takým postupom nesúhlasia.

§ 76

Samostatné spoločenstvo

Samostatné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o samostatné práva a povinnosti a každý koná sám za seba. Súd rozhoduje o každom nároku a povinnosti samostatne.

§ 77

Nerozlučné spoločenstvo

(1) Nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných.

(2) Na zmenu žaloby, na jej späťvzatie, na uznanie nároku alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmieru je potrebný súhlas všetkých, ktorí vystupujú na jednej strane.

(3) Ak si procesné úkony iné ako uvedené v odseku 2 odporujú, posúdi ich súd so zreteľom na povahu a okolnosti sporu tak, aby to bolo v súlade s rozumným usporiadaním vzťahov.

§ 78

Nútené spoločenstvo

(1) Nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

(2) Súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa odseku 1.

TRETÍ DIEL

PRISTÚPENIE A ZMENA SUBJEKTOV

§ 79

Pristúpenie

Na návrh žalobcu môže súd pripustiť, aby do konania pristúpil ďalší subjekt. Súhlas toho, kto má takto do konania pristúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane žalobcu.

§ 80

Zmena

(1) Ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

(2) Súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

(3) Ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu.

ŠTVRTÝ DIEL

INTERVENCIA

§ 81

Intervenient je ten, kto sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a má právny záujem na výsledku konania.

§ 82

Vstup intervenienta do konania

(1) Intervenient vstupuje do konania z vlastného podnetu alebo na základe oznámenia o spore podľa § 86 písomným podaním.

(2) Vstup intervenienta je prípustný počas celého konania.

(3) V podaní, ktorým vstupuje do konania, musí intervenient okrem všeobecných náležitostí podania uviesť tvrdenia, ktoré odôvodňujú jeho právny záujem na výsledku konania.

(4) Vstup intervenienta do konania súd oznámi stranám.

§ 83

Rozhodnutie o prípustnosti intervencie

Súd na návrh rozhodne, či je vstup intervenienta prípustný.

§ 84

Ak z osobitného predpisu vyplýva, že rozsudok je pre intervenienta záväzný, tvoria intervenient spolu so stranou, na ktorej vystupuje, nerozlučné spoločenstvo podľa § 77.

§ 85

Ak intervenient spolu so stranou, na ktorej vystupuje, netvoria nerozlučné spoločenstvo podľa § 77, vyžadujú prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany podľa § 149 až 154 uplatnené intervenientom súhlas tejto strany; inak na ne súd neprihliada.

§ 86

Oznámenie o spore

(1) Strana môže osobe, ktorá má právny záujem na výsledku sporu, oznámiť, že sa

vedie spor a vyzvať ju, aby ako intervenient vstúpila do konania.

(2) Prílohou oznámenia o spore je žaloba a jej zmeny.

(3) V oznámení sa uvedie, aké nároky čo do dôvodu strana voči tejto osobe uplatní, ak bude v spore neúspešná.

§ 87

Účinky oznámenia o spore

(1) Účinky oznámenia o spore sa vzťahujú na spor medzi stranou, ktorá oznámila spor, a osobou, ktorej bol spor oznámený.

(2) Ak ten, komu bol spor oznámený, do konania ako intervenient nevstúpi, nemôže strane namietat', že právoplatne skončený spor bol nesprávne rozhodnutý.

(3) Po právoplatnom skončení sporu môže osoba, ktorej bol spor oznámený, namietat' strane, na ktorej by vystupovala, nesprávne vedenie sporu iba vtedy, ak

a) spor bol osobe oznámený v čase, keď už nebolo možné účinne uplatniť prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, alebo opravné prostriedky,

b) strana úmyselne alebo z dôvodu hrubej nedbanlivosti neuplatnila prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré osobe neboli známe.

§ 88

(1) Intervenient nemôže strane, na ktorej vystupoval, namietat', že právoplatne skončený spor bol nesprávne rozhodnutý.

(2) Po právoplatnom skončení sporu môže intervenient strane, na ktorej vystupoval, namietat' nesprávne vedenie sporu iba vtedy, ak

a) intervenient nemohol prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, alebo opravné prostriedky účinne uplatniť z dôvodu, že súhlas strany bol odopretý,

b) intervenient nemohol prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, alebo opravné prostriedky účinne uplatniť v čase, keď do konania vstúpil, a do konania nemohol bez vlastnej viny vstúpiť skôr,

c) strana úmyselne alebo z dôvodu hrubej nedbanlivosti neuplatnila prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré intervenientovi neboli známe.

PIATY DIEL

ZASTÚPENIE NA ZÁKLADE SPLNOMOCNENIA

§ 89

Všeobecné ustanovenie

(1) Strana sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Zvolený zástupca sa nemôže dať zastúpiť, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

(2) Ak zvoleným zástupcom podľa odseku 1 nie je advokát, súd uznesením, ktoré doručí zastúpenej strane, rozhodne, že zastúpenie podľa odseku 1 nepripúšťa, ak zástupca zjavne nie je spôsobilý na riadne zastupovanie alebo ak ako zástupca vystupuje vo viacerých konaniach.

(3) Ak je strana zastúpená advokátom, zastupovanie iným zástupcom ako advokátom je vylúčené. Ustanovenia osobitného predpisu o advokácii tým nie sú dotknuté.

§ 90

Zastúpenie advokátom

(1) Strana musí byť zastúpená advokátom v sporoch vyvolaných alebo súvisiacich s konkurzom, reštrukturalizáciou, verejnou preventívnou reštrukturalizáciou alebo neverejnou preventívnou reštrukturalizáciou, v sporoch z ochrany hospodárskej súťaže, v sporoch z nekalého súťažného konania, v sporoch z ohrozenia alebo porušenia práva na obchodné tajomstvo a v sporoch súvisiacich s ochranou práva duševného vlastníctva. To neplatí, ak je

a) stranou fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) stranou právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

(2) Ak si strana nezvolí advokáta ani v primeranej lehote určenej súdom, na jej úkony sa neprihliada; o tom súd stranu poučí.

§ 91

V sporoch z ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, v sporoch z ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, v sporoch z právnych vzťahov zo zmenky, šeku alebo iného cenného papiera a v sporoch medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti sa zastúpenie nepripúšťa; to neplatí, ak je zástupcom osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

§ 92

Rozsah zastúpenia na základe splnomocnenia

(1) Zástupcovi, ktorého si strana zvolila, udelí písomne splnomocnenie buď na celé konanie, alebo len na určité úkony.

(2) Splnomocnenie udelené na celé konanie a splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť. Zástupca, ktorému bolo také splnomocnenie udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana.

(3) Odvolanie splnomocnenia stranou alebo výpoveď splnomocnenia zástupcom sú voči súdu účinné dňom, keď ich strana alebo zástupca súdu oznámili.

(4) Iným subjektom súd oznamuje skutočnosti podľa odseku 3 bezodkladne; účinky nastávajú dňom oznámenia súdom, ak im neboli tieto skutočnosti známe už skôr.

ŠIESTA HLAVA

INÉ SUBJEKTY KONANIA

§ 93

Prokurátor

(1) Prokurátor môže podať žalobu, ak

- a) ide o uplatnenie nároku štátu na vydanie bezdôvodného obohatenia,
- b) ide o určenie vlastníctva, ak boli porušené ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu alebo
- c) to ustanovuje osobitný predpis.

(2) Prokurátor môže vstúpiť do začatého konania

- a) v sporoch, v ktorých ako jedna zo strán vystupuje štát, právnická osoba zriadená štátom, štátny podnik, právnická osoba s majetkovou účasťou štátu, obec alebo vyšší územný celok, alebo
- b) v sporoch o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

(3) Prokurátor je v konaní oprávnený na všetky úkony, ktoré môže vykonať strana, ak nejde o úkony, ktoré môže vykonať len subjekt právneho vzťahu.

§ 94

Európska komisia a Protimonopolný úrad Slovenskej republiky

(1) Osobitné oprávnenie Európskej komisie (ďalej len "Komisia") a Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len "protimonopolný úrad") vyjadriť sa v súdnom konaní sa spravuje osobitným predpisom.

(2) Protimonopolný úrad môže v konaní, v ktorom súd použije ustanovenia predpisov o ochrane hospodárskej súťaže, predložiť písomné vyjadrenie k právnym otázkam alebo skutkovým otázkam priamo súvisiacim s prejednávanou vecou.

(3) Súd môže vyhovieť žiadosti Komisie alebo protimonopolného úradu o ústne vyjadrenie.

(4) Súd je povinný na účely prípravy vyjadrenia podľa odsekov 1 až 3 umožniť Komisii a protimonopolnému úradu nahliadanie do súdneho spisu s právom robiť si z neho výpisy a odpisy. Na ich žiadosť je tiež povinný im doručiť alebo zabezpečiť doručenie kópie akýchkoľvek dokumentov súvisiacich s prejednávanou vecou, ktoré sú nevyhnutné na prípravu ich vyjadrenia podľa odsekov 1 až 3.

(5) Súd je povinný umožniť stranám vyjadriť sa v primeranej lehote určenej súdom k vyjadreniu Komisie alebo k vyjadreniu protimonopolného úradu.

§ 95

Osobitné subjekty

(1) Na ochranu práv strany môže súd aj bez návrhu do konania pribrať orgán verejnej moci, v pôsobnosti ktorého je ochrana základných ľudských práv a slobôd, alebo právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ak s tým strana, na ochranu práv ktorej má vystupovať, súhlasí.

(2) Subjekt podľa odseku 1 je v konaní oprávnený na všetky úkony, ktoré môže vykonať strana, ak nejde o úkony, ktoré môže vykonať len subjekt právneho vzťahu.

(3) Ak úkony právnickej osoby podľa odseku 1 odporujú úkonom strany, na ktorej vystupuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností tak, aby to zodpovedalo rozumnému usporiadaniu vzťahov.

SIEDMA HLAVA

PROCESNÉ ÚKONY SÚDU A LEHOTY

PRVÝ DIEL

PROCESNÉ ÚKONY SÚDU

§ 96

Súdny spis a súdny register

(1) Podanie sa zapisuje do súdneho registra.

(2) Všetky písomnosti, ktoré sa vzťahujú na to isté konanie, tvoria súdny spis.

(3) Podrobnosti o vedení súdneho spisu a súdneho registra ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo spravodlivosti").

§ 97

Nahliadanie do súdneho spisu

(1) Strany a ich zástupcovia majú právo nahliadať do súdneho spisu a robiť si z neho

výpisy, odpisy a kópie alebo požiadať súd o vyhotovenie kópií za úhradu vecných nákladov.

(2) Inej osobe ako osobe uvedenej v odseku 1 môže súd povoliť nahliadnuť do spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy, ak sú na to vážne dôvody a práva strany tým nemôžu byť dotknuté.

§ 98

Záznam z procesných úkonov

(1) O procesných úkonoch, pri ktorých súd koná so stranou alebo vykonáva dokazovanie, sa vyhotovuje záznam technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý sa po skončení pojednávania pripojí k súdnemu spisu alebo sa v súdnom spise urobí poznámka, kde je záznam uložený.

(2) Ak strana požiada súd o kópiu záznamu, súd ju vydá bezodkladne. Podrobnosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

§ 99

Zápisnica o procesných úkonoch

(1) Ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje sa o procesných úkonoch aj zápisnica. V zápisnici sa najmä označí prejednávaná vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh procesného úkonu a uvedie sa podstatný obsah prednesov a výroky rozhodnutia.

(2) Ak strana požiada súd o kópiu zápisnice, súd ju vydá bezodkladne. Podrobnosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

§ 100

Predvolanie

(1) Súd dbá, aby strany a ostatné predvolávané osoby boli procesnými úkonmi súdu čo najmenej zaťažované, najmä dbá, aby boli predvolávané na čas, kedy pravdepodobne bude ich účasť na procesnom úkone potrebná.

(2) Predvolanie na jednotlivé procesné úkony súdu sa uskutočňuje spravidla písomne, prípadne telefonicky alebo inými vhodnými prostriedkami. Ak bola osoba predvolaná inak ako písomne, vykoná sa o tom záznam v súdnom spise.

(3) V predvolaní sa označí vec, miesto, čas a predmet procesného úkonu, ďalej sa uvedie, v akom procesnom postavení sa má osoba na procesnom úkone zúčastniť a ktoré písomnosti alebo veci má predložiť.

§ 101

Predvedenie

(1) Ak sa predvolaný bez ospravedlnenia nedostaví na pojednávanie, výsluch alebo k znalcovi, môže ho súd dať predviesť, ak ho o možnosti predvedenia poučil. O predvedení rozhodne súd uznesením, ktoré sa doručuje pri predvedení.

(2) O predvedenie požiada súd príslušný útvar Policajného zboru (ďalej len "útvar policajného zboru"), prípadne obecnú políciu; ak ide o maloletého, požiada súd útvar policajného zboru alebo obecnú políciu o predvedenie len vtedy, ak jeho účasť nemožno zabezpečiť inak. O predvedenie profesionálneho vojaka a príslušníka ozbrojeného zboru požiada súd jeho nadriadeného.

(3) Trovy predvedenia uhrádza predvádzaný.

Poriadkové opatrenia

§ 102

(1) Súd môže uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto sťažuje postup konania najmä tým, že

a) nesplní povinnosť uloženú súdom a svoju nečinnosť v konaní neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami,

b) sa nedostaví na súd, hoci naň bol riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami,

c) neuposlúchne príkaz súdu,

d) ruší poriadok alebo dôstojný priebeh pojednávania alebo

e) urobí hrubo urážlivé podanie.

(2) Výšku poriadkovej pokuty určuje súd s prihliadnutím na povahu porušenej povinnosti; poriadkovú pokutu možno uložiť do 500 eur.

(3) Súd môže pri opakovanom porušení povinnosti uložiť poriadkovú pokutu do 2 000 eur.

§ 103

(1) Súd môže vykázať z miesta procesného úkonu toho, kto hrubo ruší poriadok alebo dôstojný priebeh procesného úkonu.

(2) Ak je vykázaná strana, súd môže procesný úkon vykonať aj bez jej prítomnosti.

§ 104

Dožiadanie

(1) Procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd vykoná dožiadanie prípisom, v ktorom uvedie údaje zo súdneho spisu, ktorých znalosť je potrebná na riadne vykonanie procesného úkonu. Dožiadaný súd podľa povahy veci a podľa toho, čo pri vykonávaní procesného úkonu vyšlo najavo, vykoná aj ďalšie nevyhnutné procesné úkony v dožiadaní neuvedené.

(2) Ak dožiadaný súd nemôže vykonať procesný úkon a je to vhodné, postúpi dožiadanie inému súdu; inak dožiadanie vráti. Postúpenie oznámi dožadujúcemu súdu.

(3) O vykonaní dožiadaného procesného úkonu súd vyhotoví správu o vybavení dožiadania, v ktorej oznámi výsledok dožiadania a trovy, ktoré vznikli v súvislosti s dožiadaním; podrobnosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

DRUHÝ DIEL

DORUČOVANIE

§ 105

(1) Súd doručuje písomnosť na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu; tým nie je dotknutá povinnosť súdu doručovať písomnosť do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu.

(2) Ak nemožno doručiť písomnosť podľa odseku 1 a ak nejde o doručenie písomnosti do vlastných rúk, súd na žiadosť strany doručí písomnosť na elektronickú adresu. Písomnosť súdu sa považuje za doručенú po troch dňoch od jej odoslania, aj keď ju adresát neprečítal.

(3) Ak nemožno doručiť písomnosť podľa odsekov 1 a 2, súd doručuje prostredníctvom doručujúceho orgánu.

§ 106

Adresa na doručovanie

(1) Ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti

a) fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca,

b) právnickej osobe na adresu sídla zapísaného v obchodnom registri alebo inom verejnom registri.

(2) Strana si môže zvoliť zástupcu na doručovanie.

(3) Ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej

republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručeníu, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

§ 107

Doručujúce orgány

(1) Doručujúcim orgánom je

- a) poštový podnik,
- b) súdny doručovateľ.

(2) Doručujúcim orgánom v osobitných prípadoch je aj

- a) Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, ak ide o doručovanie fyzickým osobám vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe,
- b) zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti alebo ochranej výchovy, ak ide o doručovanie fyzickým osobám umiestneným v týchto zariadeniach,
- c) Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, ak ide o doručovanie fyzickým osobám požívajúcim diplomatické výsady a imunity alebo osobám, ktoré sú v obydlí toho, kto požíva diplomatické výsady a imunity, alebo osobám, ktorým má byť písomnosť doručená v budove alebo v miestnosti chránenej diplomatickou imunitou,
- d) Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, ak ide o doručovanie profesionálnym vojakom a písomnosť nemožno doručiť inak.

§ 108

Ak to súd považuje za potrebné, môže určiť, že písomnosť sa doručí prostredníctvom útvaru policajného zboru, súdneho exekútora alebo obecnej polície.

Prijímanie doručovaných písomností

§ 109

(1) Za adresáta je oprávnená písomnosť prijať osoba, ktorá na to bola adresátom písomne splnomocnená alebo poverená.

(2) Písomnosť určenú advokátovi, notárovi, súdnemu exekútorovi a patentovému zástupcovi môže prijať aj osoba, ktorá je v pracovnom pomere alebo inom obdobnom pracovnom vzťahu k adresátovi a ten ju poveril prijímaním písomností.

§ 110

(1) Ak má strana zástupcu so splnomocnením na celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Písomnosť sa doručuje aj strane, ak strana má osobne v konaní niečo

vykonať alebo ak o tom súd rozhodne s ohľadom na povahu veci. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku, ako aj procesné poučenia vydané súdom sa doručujú iba zástupcovi.

(2) Ak má strana viacerých advokátov, doručí sa písomnosť tomu z nich, ktorého určí strana na doručovanie písomností. Ak strana výslovne neurčí žiadneho z advokátov, doručuje sa ktorémukoľvek z nich.

§ 111

Doručovanie písomností do vlastných rúk

(1) Do vlastných rúk sa doručuje tak, že adresát potvrdí prijatie písomnosti na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len "doručenka"); údaje v doručke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Doručka je verejnou listinou.

(2) Do vlastných rúk sa doručujú písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a písomnosti, pri ktorých to nariadi súd.

(3) Ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

§ 112

Doručovanie písomností inak ako do vlastných rúk

Ak nemožno doručiť písomnosť, ktorá sa nedoručuje do vlastných rúk, na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

§ 113

Odopretie prijatia písomnosti

Ak adresát alebo príjemca písomnosti bezdôvodne odoprie prijať doručovaný písomnosť, považuje sa písomnosť za doručenú dňom, keď prijatie písomnosti bolo odopreté.

§ 114

Ak bola písomnosť doručená podľa § 111 ods. 3 a § 112 a jej doručením začala plynúť lehota, ktorú adresát zmeškal, pretože sa o písomnosti nedozvedel, súd zmeškanie lehoty odpustí, len ak sa z ospravedlniteľného dôvodu adresát na adrese podľa § 106 nezdržoval a v tejto súvislosti neporušil žiadnu právnu povinnosť.

§ 115

Doručovanie verejnou vyhláškou

Ak tento zákon alebo osobitný predpis ustanovuje súdu povinnosť zverejniť údaje verejnou vyhláškou, táto povinnosť je splnená ich zverejnením na úradnej tabuli súdu alebo

na webovej stránke príslušného súdu a ak podľa osobitného predpisu nepostačuje také zverejnenie, ich zverejnením v Obchodnom vestníku; tým nie je dotknutá povinnosť zverejnenia údajov v dennej tlači.

§ 116

Osobitné ustanovenie o doručovaní žaloby fyzickej osobe

(1) Ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a), je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného.

(2) Ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

(3) Ďalšie písomnosti súd žalovanému doručuje na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a).

TRETÍ DIEL

LEHOTY

§ 117

Lehota je súdom alebo zákonom ustanovený časový úsek na vykonanie úkonu.

§ 118

(1) Ak tento zákon neustanovuje lehotu na vykonanie úkonu, môže ju určiť súd. **Lehota určená súdom nemôže byť kratšia ako 15 dní, ak tento zákon neustanovuje inak.**

(2) Lehotu určenú súdom môže súd primerane predĺžiť.

§ 119

Neplýnutie lehoty

Lehota neplýnie tomu, kto stratil procesnú subjektivitu alebo spôsobilosť samostatne konať pred súdom.

§ 120

Ak do konania vstúpi zákonný zástupca alebo procesný opatrovník počas plynutia lehoty na vykonanie procesného úkonu, lehota na jeho vykonanie začína plynúť odo dňa, keď do konania vstúpi.

§ 121

Počítanie lehôt

(1) Lehota podľa tohto zákona môže byť určená podľa hodín, dní, týždňov, mesiacov a rokov.

(2) Do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

(3) Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca.

(4) Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

(5) Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

§ 122

Odpustenie zmeškania lehoty

Súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

ÔSMA HLAVA

ÚKONY STRÁN

PRVÝ DIEL

PODANIE

§ 123

(1) Podanie je úkon určený súdu.

(2) Podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

§ 124

(1) Každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

(2) Hmotnoprávny úkon strany je voči súdu účinný okamihom doručenia a voči ostatným subjektom od okamihu, keď sa o ňom v konaní dozvedeli.

§ 125

Forma podania

(1) Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

(2) Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

(3) Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

§ 126

Osobitné ustanovenie o hromadnom podaní

(1) Hromadné podanie tvorí najmenej desať podaní doručených tomu istému súdu tým istým subjektom v jeden deň.

(2) Ak sú podania tvoriace hromadné podanie adresované viacerým súdom doručené jednému súdu, súd zapíše do svojich súdnych registrov len veci, ktoré sú mu adresované. Ostatné podania odošle označeným súdom bez zápisu do svojich súdnych registrov; právne účinky spojené s podaním zostávajú zachované. Ak sú podania tvoriace hromadné podanie urobené elektronickými prostriedkami, súd tieto podania odošle elektronickými prostriedkami.

(3) Podania, tvoriace hromadné podanie, ktoré sú podľa svojho obsahu žalobami, zapisuje súd do súdnych registrov priebežne tak, aby bola zachovaná plynulosť zapisovania ostatných podaní.

(4) Ak sú súdu doručené podania podľa odseku 2, ktoré boli už skôr zapísané, tieto podania sa ďalej nezapisujú a považujú sa za rovnopisy už pridelených podaní.

§ 127

Všeobecné náležitosti podania

(1) Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(2) Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

§ 128

(1) Ak nejde o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia a z podania nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, vyzve súd na doplnenie alebo opravu tohto podania.

(2) Na doplnenie alebo na opravu podania súd určí lehotu, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

(3) Ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, prípadne sa doplní alebo opraví tak, že z neho nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, na také podanie súd neprihliada.

§ 129

(1) Ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

(2) V uznesení podľa odseku 1 súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť a poučí o možnosti podanie odmietnuť.

(3) Ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

(4) Ak sa podanie opraví alebo doplní v celom rozsahu v súlade s výzvou podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

§ 130

Súd predvolá na výsluch toho, kto podanie urobil, ak má za to, že tým možno dosiahnuť odstránenie väd podania. Pri výsluchu súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, a poučí, ako podanie opraviť alebo doplniť.

DRUHÝ DIEL

ŽALOBA

§ 131

Žaloba je procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva.

Náležitosti žaloby

§ 132

(1) V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

(2) Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

(3) Žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

§ 133

(1) Fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom.

(2) Právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené.

§ 134

Zahraničná právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla, prípadne iným identifikačným údajom.

§ 135

(1) Ak je stranou štát, v žalobe sa označuje uvedením jeho názvu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná.

(2) Ak je stranou štátny orgán, v žalobe sa označuje uvedením názvu tohto štátneho orgánu.

§ 136

Ak je to možné, žalobca v žalobe uvedie svoje telefónne číslo, elektronickú adresu, prípadne telefónne číslo a elektronickú adresu svojho zástupcu. Rovnako uvedie telefónne číslo a elektronickú adresu žalovaného a osôb, ktorých výsluch ako dôkazný prostriedok označil, ak sú mu známe.

§ 137

Obsah žaloby

Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

§ 138

Zjavne nedôvodná žaloba

Ak zo skutočností tvrdených v žalobe je po predbežnom právnom posúdení zrejmé, že žaloba je zjavne nedôvodná, súd vyzve žalobcu na späťvzatie žaloby. Na tento účel môže súd žalobcu vyslúchnuť.

TRETÍ DIEL

DISPOZIČNÉ PROCESNÉ ÚKONY

Zmena žaloby

§ 139

Žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

§ 140 [\[Komentár WK\]](#)

(1) Zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

(2) Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

(3) Za zmenu žaloby sa nepovažuje úkon žalobcu, ktorým mení uplatnený nárok, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

§ 141

Ak zmena žaloby nastala pred jej doručením žalovanému, koná súd o zmenenej žalobe bez rozhodovania o pripustení zmeny žaloby okrem prípadu, keď súd rozhoduje podľa § 143 ods. 2.

§ 142

(1) O prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom

bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania.

(2) Uznesenie, ktorým súd pripustil zmenu žaloby, doručuje súd subjektom, ak neboli prítomné na pojednávaní, na ktorom nastala zmena, do vlastných rúk.

§ 143

(1) Súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe.

(2) Súd nepripustí zmenu žaloby ani vtedy, ak by na konanie o zmenenej žalobe bol vecne alebo kauzálny príslušný iný súd.

(3) Ak súd nepripustí zmenu žaloby, pokračuje v konaní o pôvodnej žalobe.

Späťvzatie žaloby

§ 144

Žalobca môže vziať žalobu späť.

§ 145

(1) Ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

(2) Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

(3) Ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

§ 146

(1) Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatí žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

(2) Súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

§ 147

Vzájomná žaloba

(1) Žalovaný môže uplatniť svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou.

(2) Vzájomnou žalobou je i prejav žalovaného, ktorým proti žalobcovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len ak navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil žalobca; inak súd posudzuje taký prejav len ako prostriedok procesnej obrany žalovaného.

(3) Na vzájomnú žalobu sa primerane použijú ustanovenia o žalobe.

(4) Vzájomnú žalobu môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak nie sú splnené podmienky na spojenie vecí.

§ 148

Zmier

(1) Žalobca a žalovaný môžu uzavrieť zmier. O uzavretie zmieru sa má súd vždy pokúsiť.

(2) Súd rozhodne o tom, či uzavretý zmier schvaľuje; neschváli ho, ak je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

ŠTVRTÝ DIEL

PROSTRIEDKY PROCESNÉHO ÚTOKU, PROSTRIEDKY PROCESNEJ OBRANY A KONCENTRÁCIA KONANIA

§ 149

Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

§ 150

Skutkové tvrdenia

(1) Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

(2) Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

§ 151

Popretie skutkových tvrdení protistrany

(1) Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

(2) Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

§ 152

Hmotnoprávna námietka

Hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany.

§ 153

Sudcovská koncentrácia konania

(1) Strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

(2) Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

(3) Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

§ 154

Zákonná koncentrácia konania

Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

PIATY DIEL

PRÁVO KONAŤ VO SVOJOM JAZYKU

§ 155

(1) Každý má právo konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie. Súd je povinný stranám zabezpečiť rovnaké možnosti uplatnenia ich práv. S prihliadnutím na povahu a okolnosti veci príberie súd tlmočníka.

(2) Trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, znáša štát.

DRUHÁ ČASŤ

KONANIE V PRVEJ INŠTANCII

PRVÁ HLAVA

POSTUP SÚDU PO ZAČATÍ KONANIA

§ 156

Konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu.

§ 157

(1) Súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.

(2) Ak súd vyzve stranu, aby sa vyjadrila o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania, môže pripojiť doložku, že ak sa strana v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky.

§ 158

Súd bezodkladne oznámi protimonopolnému úradu začatie konania, ak sa v ňom použijú predpisy o ochrane hospodárskej súťaže. Ak sa začne konanie, v ktorom sa použijú čl. 101 a 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, súd bezodkladne oznámi začatie konania protimonopolnému úradu a Komisii.

§ 159

Začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

§ 160

Všeobecná poučovacia povinnosť

(1) Súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

(2) Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.

(3) Poučovaciu povinnosť podľa odsekov 1 a 2 súd nemá, ak je

a) stranou štát, štátny orgán alebo právnická osoba a osoba, ktorá za ňu koná, alebo jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) strana zastúpená advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, odborovou organizáciou alebo fyzickou osobu, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

§ 161

Skúmanie procesných podmienok

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to,

či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

(2) Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

(3) Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodari nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

Prerušenie konania

§ 162

(1) Súd konanie preruší, ak

a) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť,

b) pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") návrh na začatie konania,

c) podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

(2) Súd konanie preruší aj bez návrhu; v takom prípade pred vydaním uznesenia o prerušení konania upovedomí strany a dá im možnosť vyjadriť sa k dôvodom prerušenia konania.

(3) O zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

§ 163

(1) Ak strany zhodne navrhnú prerušenie konania alebo zhodne navrhnú odročenie pojednávania, súd konanie preruší najmenej na tri mesiace.

(2) Ak je konanie prerušené, súd v ňom pokračuje na návrh ktorejkoľvek strany. Ak sa návrh na pokračovanie v konaní nepodá do šiestich mesiacov od právoplatnosti uznesenia o prerušení konania, súd konanie zastaví.

§ 164

Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

§ 165

(1) Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu.

(2) Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony; plynúce procesné lehoty sa prerušujú. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova.

§ 166

Spojenie vecí

(1) V záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

(2) Ak sa v žalobe uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd konania spojil, súd môže niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

§ 167

Doručenie žaloby a vyjadrení

(1) Ak súd neodmietol žalobu podľa § 129 alebo nerozhodol o zastavení konania, doručí žalobu spolu s prílohami žalovanému do vlastných rúk.

(2) Spolu s doručením žaloby súd žalovaného vyzve, aby sa v lehote určenej súdom k žalobe písomne vyjadril, a ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

(3) Ak žalovaný uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná alebo súd neurobí iné vhodné opatrenia, súd doručí vyjadrenie žalovaného žalobcovi do vlastných rúk a umožní mu vyjadriť sa v lehote určenej súdom. Žalobca uvedie ďalšie skutočnosti a označí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení; na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Súď poučí žalobcu o následkoch sudcovskej koncentrácie konania.

(4) Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, doručí vyjadrenie žalobcu podľa odseku 3 žalovanému do vlastných rúk a umožní mu, aby sa k nemu vyjadril v lehote určenej súdom. Žalovaný uvedie ďalšie skutočnosti a označí dôkazy na svoju obranu; na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Súď poučí žalovaného o následkoch sudcovskej koncentrácie konania.

DRUHÁ HLAVA

PREDBEŽNÉ PREJEDNANIE SPORU

§ 168

(1) Ak súd nerozhodne inak, nariadi pred prvým pojednávaním predbežné prejednanie

sporu.

(2) Ak nie je ustanovené inak, vzťahujú sa na predbežné prejednanie sporu ustanovenia o pojednávaní.

§ 169

Predvolanie na predbežné prejednanie sporu

(1) Na predbežné prejednanie sporu súd predvolá strany, ich zástupcov, prípadne iné osoby, ktoré môžu prispieť k splneniu účelu predbežného pojednania.

(2) Predvolanie na predbežné prejednanie sa doručuje do vlastných rúk.

§ 170

Priebeh predbežného pojednania sporu

(1) Na predbežnom pojednaní sporu súd v súčinnosti so stranami zistí, či sú splnené procesné podmienky, prípadne prijme opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

(2) Ak je to možné a účelné, súd sa pokúsi o vyriešenie sporu zmierom, prípadne stranám odporučí, aby sa o zmier pokúsili mediáciou.

§ 171

(1) Ak sa spor nepodarilo vyriešiť zmierom, súd uloží stranám povinnosti potrebné na dosiahnutie účelu konania, najmä v súvislosti s prípravou pojednania. Zároveň určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci a predpokladaný termín pojednania.

(2) Ak je to možné a účelné, súd môže na predbežnom pojednaní rozhodnúť vo veci samej.

§ 172

Následky neprítomnosti strán

(1) Ak sa žalobca bez vážneho dôvodu nedostaví na predbežné prejednanie sporu, hoci bol riadne a včas predvolaný a bol dodržaný postup podľa § 167, súd môže rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie; primerane sa použije ustanovenie § 278. O tomto následku musí byť žalobca poučený v predvolaní na predbežné prejednanie. To neplatí, ak sú splnené podmienky na zastavenie konania, odmietnutie žaloby alebo zamietnutie žaloby.

(2) Ak sa žalovaný bez vážneho dôvodu nedostaví na predbežné prejednanie sporu, hoci bol riadne a včas predvolaný a bol dodržaný postup podľa § 167, súd môže rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie; primerane sa použije ustanovenie § 274. O tomto následku musí byť žalovaný poučený v predvolaní na predbežné prejednanie. To neplatí, ak sú splnené podmienky na zastavenie konania, odmietnutie žaloby alebo zamietnutie žaloby.

TRETIA HLAVA

POJEDNÁVANIE

PRVÝ DIEL

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 173

Miesto pojednávania

(1) Pojednávanie sa uskutočňuje v mieste sídla súdu v pojednávacej miestnosti, ak nie je nevyhnutné vykonať pojednávanie na inom vhodnom mieste. Pojednávanie sa uskutoční v pojednávacej miestnosti mimo sídla súdu v jeho obvode, ak je to vhodné a účelné pre plynulé konanie vo veci; súd pritom prihliada na bydlisko strán sporu, osobitne na bydlisko žalovaného. Za podmienok podľa predchádzajúcej vety sa uskutoční pojednávanie v sídle súdu, ak je vec pridelená sudcovi, ktorý pôsobí na pracovisku zriadenom zákonom.

(2) Ak súd z dôležitých dôvodov rozhodne, že pojednávanie vykoná na inom vhodnom mieste, urobí opatrenia na zabezpečenie dôstojného priebehu a plynulosti pojednávania.

§ 174

Dôstojnosť pojednávania

(1) Na zabezpečenie nerušeného priebehu pojednávania súd môže vykonať opatrenia potrebné na usmernenie prítomných osôb.

(2) Osoby prítomné v pojednávacej miestnosti sú povinné zdržať sa všetkého, čo by mohlo rušiť dôstojný a plynulý priebeh pojednávania vrátane prejavovania súhlasu alebo nesúhlasu s priebehom pojednávania, výpovedí osôb a s vyhlásenými rozhodnutiami, ak na vyslovenie názoru neboli vyzvané súdom. Súd môže vykázať z pojednávacej miestnosti alebo odoprieť prístup na pojednávanie osobám, ktoré rušia dôstojný priebeh pojednávania alebo u ktorých je dôvodná obava, že by mohli rušiť dôstojný priebeh pojednávania.

(3) Stranám a ich zástupcom súd umožní, aby sa v priebehu pojednávania navzájom poradili o svojich stanoviskách a návrhoch. Na ten účel možno pojednávanie na primeraný čas prerušiť.

§ 175

Uskutočňovanie a zaznamenávanie priebehu pojednávania pomocou technických zariadení

(1) Priebeh pojednávania sa zaznamenáva podľa § 98 a 99.

(2) Ak sa na zaručenie spravodlivého procesu nevyžaduje fyzická prítomnosť strany na pojednávaní, súd umožní strane účasť na pojednávaní prostredníctvom videokonferencie alebo iných prostriedkov komunikačnej technológie, a to aj v na to určených priestoroch súdu, ktorý je strane najbližšie.

(3) Priebeh pojednávania si môže strana a jej zástupca zaznamenať pomocou technických zariadení určených na zaznamenávanie zvuku; túto skutočnosť vopred oznámi súdu.

§ 176

Verejnosť pojednávania

(1) Pojednávanie je zásadne verejné.

(2) Verejnosť možno na celé pojednávanie alebo na jeho časť vylúčiť, len ak by verejné prejednanie sporu ohrozilo ochranu utajovaných skutočností, citlivých informácií a skutočností chránených podľa osobitného predpisu (ďalej len "údaje chránené podľa osobitného predpisu") alebo dôležitý záujem strany alebo svedka. Vylúčenie verejnosti súd vhodným spôsobom oznámi.

(3) Aj keď nie sú splnené podmienky na vylúčenie verejnosti, súd môže z dôvodov hodných osobitného zreteľa odoprieť prístup na pojednávanie jednotlivým osobám.

(4) Ak bola verejnosť vylúčená, súd môže na návrh strany povoliť jednotlivým osobám, aby boli prítomné na pojednávaní alebo jeho časti a zároveň ich poučí o povinnosti zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach podľa odseku 2.

(5) Obrazové záznamy, obrazové prenosy alebo zvukové prenosy z priebehu pojednávania možno vyhotovovať len so súhlasom súdu.

DRUHÝ DIEL

PRIEBEH POJEDNÁVANIA

Nariadenie pojednávania

§ 177

(1) Súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie.

(2) Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak

a) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur,

b) strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo

c) to ustanovuje tento zákon.

§ 178

(1) Ak je strana zastúpená zástupcom na celé konanie, súd na pojednávanie spravidla predvolá len zástupcu; stranu súd predvolá, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch.

(2) Predvolanie sa doručuje strane alebo jej zástupcovi tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

§ 179

Vedenie pojednávania

(1) Pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona.

(2) Ak je to možné a účelné, súd sa pokúsi o vyriešenie sporu zmierom.

§ 180

Zistenie prítomnosti na pojednávaní

Po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

§ 181

Prednesy strán na pojednávaní

(1) Po vyvolaní veci a úkonoch podľa § 180 žalobca prednesie podstatný obsah žaloby a vyjadrení podľa § 167. Žalovaný má právo vyjadriť sa k prednesu žalobcu. Strana môže odkázať na svoje písomné podanie.

(2) Po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

(3) V konaní sa postupuje v súlade s ustanoveniami o prostriedkoch procesného útoku a prostriedkoch procesnej obrany a v súlade s ustanoveniami o dokazovaní.

(4) Ak strana alebo jej zástupca nie sú schopní predniesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia a označiť alebo predložiť dôkazy na ich preukázanie, súd im môže určiť lehotu na dodatočné splnenie tejto povinnosti. Po márnom uplynutí tejto lehoty nemusí súd na tieto skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy prihliadať. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 153 a 154.

(5) Ak v dôsledku postupu podľa odseku 4 došlo k odročeniu pojednávania, trovy odročeného pojednávania znáša ten, kto odročenie zavinil.

Záverečné reči a skončenie dokazovania

Ak súd pojednávanie neodročí, pred jeho skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

Dôvody odročenia pojednávania

(1) Pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

(2) Od advokáta možno okrem dôvodov, ktoré nastali krátko pred pojednávaním a okrem prípadu, ak advokát súdu preukáže, že strana, ktorú zastupuje, odôvodnene trvá na osobnom zastúpení týmto advokátom, vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom. Od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu.

(3) Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

(4) Ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania.

Rozhodnutie o odročení pojednávania

(1) Súd rozhodne o odročení pojednávania bezodkladne; o tom upovedomí tých, ktorí boli na pojednávanie predvolaní. Súd uvedie deň, keď sa bude konať nové pojednávanie.

(2) Ak došlo k odročeniu pojednávania z dôvodov uvedených stranou a tieto dôvody neboli súdu následne preukázané alebo ich nemožno považovať za dôležité, súd môže rozhodnúť, že na ďalšie návrhy o odročenie pojednávania nebude prihliadať.

(3) Ak súd rozhodne podľa odseku 2, uloží strane, aby sa na ďalšie pojednávanie dostavila alebo si na toto pojednávanie ustanovila zástupcu.

ŠTVRTÁ HLAVA

DOKAZOVANIE

PRVÝ DIEL

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 185

(1) Súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

(2) Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva.

§ 186

(1) Skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy zverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a právne záväzné akty Európskej únie, ktoré boli zverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej únie, sa nedokazujú.

(2) Súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, súd neprihliada.

§ 187

Dôkazné prostriedky

(1) Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

(2) Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

§ 188

Vykonávanie dôkazov

(1) Súd vykonáva dôkazy na pojednávaní.

(2) Súd vykonáva dôkaz mimo pojednávania, ak je to možné a účelné. Strany majú právo byť prítomné na takto vykonávanom dokazovaní. Vykonanie dôkazu mimo pojednávania súd stranám oznamuje spravidla päť dní vopred. Ak bolo nariadené pojednávanie, oboznámi súd strany s výsledkami dokazovania na tomto pojednávaní.

§ 189

Edičná povinnosť

Súd môže uložiť tomu, kto má vec potrebnú na zistenie skutkového stavu, aby ju predložil.

§ 190

Informačná povinnosť

Každý je povinný na požiadanie súdu bezodkladne písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie súdu. Ustanovenie o zachovávaní mlčanlivosti pri výpovedi svedka podľa § 203 sa použije primerane.

§ 191

Hodnotenie dôkazov

(1) Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

(2) Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

§ 192

Domnienka

Skutočnosť, pre ktorú je v zákone ustanovená domnienka pripúšťajúca dôkaz opaku, má súd za preukázanú, ak v konaní nevyšiel najavo opak.

§ 193

Viazanosť súdu inými rozhodnutiami

Súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

§ 194

Prejudicialita

(1) Otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť.

(2) Ak bolo o otázke podľa odseku 1 rozhodnuté, súd na také rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia.

DRUHÝ DIEL

DŮKAZNÉ PROSTRIEDKY

Prvý oddiel

Výsluch strany

§ 195

(1) Na návrh môže súd nariadiť výsluch strany o tvrdených skutočnostiach, ktoré v konaní vyšli najavo, ak ich nemožno preukázať inak; ustanovenie § 150 ods. 2 tým nie je dotknuté.

(2) Ak súd nariadi výsluch podľa odseku 1, strany sú povinné ustanoviť sa na výsluch. O tom musia byť poučené.

(3) Súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný; tým nie je dotknutá povinnosť podľa odseku 2.

(4) Na postup podľa odsekov 1 a 3 sa ustanovenie o zachovávaní mlčanlivosti pri výpovedi svedka podľa § 203 použije primerane.

Druhý oddiel

Výsluch svedka

§ 196

(1) Súd môže na návrh nariadiť výsluch svedka.

(2) Ak súd nariadi výsluch podľa odseku 1, každá fyzická osoba je povinná dostaviť sa na predvolanie na súd a vypovedať ako svedok. Súd svedka poučí o jeho povinnosti vypovedať pravdu a nič nezamlčovať, o trestnoprávných následkoch krivej výpovede a o jeho práve odoprieť výpoveď.

(3) Súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti svedkovi uložiť, aby na otázky odpovedal písomne; tým nie je dotknutá povinnosť podľa odseku 2. Zároveň svedka poučí o jeho povinnosti vypovedať pravdu a nič nezamlčovať, o trestnoprávných následkoch krivej výpovede a o jeho práve odoprieť výpoveď. Trovy spojené s písomnou výpoveďou svedka znáša strana, ktorá jeho výsluch navrhla.

§ 197

Návrh na výsluch svedka

(1) Ak strana navrhne výsluch svedka, zabezpečí jeho prítomnosť na pojednávaní; o tejto skutočnosti vopred upovedomí súd a protistranu.

(2) Ak nemožno postupovať podľa odseku 1, požiada strana súd o predvolanie svedka. V návrhu na výsluch svedka sa uvedie meno, priezvisko, prípadne dátum narodenia svedka, adresa, z ktorej možno svedka predvolať, a označenie skutočností, ktoré majú byť výsluchom svedka preukázané. Ak nie je adresa svedka strane známa, súd svedka predvolá z adresy evidovanej v registri obyvateľov Slovenskej republiky.

§ 198

Predvolanie svedka

(1) Ak súd svedka predvolá, v predvolaní označí strany a predmet konania.

(2) Ak nemožno svedka predvolať z adresy označenej stranou, súd ho predvolá z adresy evidovanej v registri obyvateľov Slovenskej republiky.

(3) Ak sa nepodarí prítomnosť svedka zabezpečiť, súd návrh na výsluch svedka zamietne.

§ 199

Prítomnosť svedka na pojednávaní

(1) Súd dbá, aby výpoveď svedka nebola ovplyvnená jeho prítomnosťou na pojednávaní. Každého svedka súd vyslúchne samostatne, v neprítomnosti svedkov, ktorých ešte nevyslúchol.

(2) Svedkovia, ktorých výpovede si odporujú, môžu byť vyslúchnutí spoločne.

§ 200

Postup pred výsluchom svedka

(1) Pred výsluchom svedka zistí súd jeho totožnosť. Súd zistí najmä meno a priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu svedka a jeho vzťah k stranám. Iné údaje o svedkovi súd zistí, ak možno predpokladať, že tieto údaje budú potrebné na konanie.

(2) Po vykonaní úkonov podľa odseku 1 súd svedka poučí o jeho práve na svedočné.

§ 201

Odopretie výpovede svedka

(1) Svedok môže odoprieť výpoveď len vtedy, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkym osobám alebo ak by výpoveďou porušil spovedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá mu bola zverená ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou ústne alebo písomne pod podmienkou zachovať mlčanlivosť.

(2) Svedok je povinný oznámiť odopretie výpovede bezodkladne po tom, ako sa o povinnosti svedčiť dozvedel. Dôvody odopretia výpovede musí preukázať; o dôvodnosti odopretia výpovede rozhoduje súd.

§ 202

Postup pri výsluchu svedka

(1) Súd vyzve svedka, aby súvisle opísal všetko, čo vie o predmete výsluchu. Následne môžu svedkovi klásť otázky strany, súd a so súhlasom súdu aj iné subjekty prítomné na pojednávaní.

(2) Svedkovi sa nesmú klásť otázky, ktoré navádzajú na odpoveď, otázky klamlivé, otázky nesúvisiace s predmetom konania ani otázky, ktoré by obsahovali skutočnosti, ktoré sa majú zistiť až z jeho výpovede.

§ 203

Zachovávanie mlčanlivosti pri výpovedi svedka

(1) Svedok je pri svojej výpovedi povinný zachovávať mlčanlivosť o údajoch chránených podľa osobitného predpisu a inú zákonom ustanovenú alebo štátom uznanú povinnosť mlčanlivosti. Svedok je povinný oznámiť zákaz výpovede bezodkladne po tom, ako sa o povinnosti svedčiť dozvedel. Dôvody zákazu výpovede musí preukázať; o dôvodnosti zákazu výpovede rozhoduje súd.

(2) Výsluch svedka, ktorý je pri svojej výpovedi povinný zachovávať mlčanlivosť, možno vykonať len vtedy, ak svedka na podnet súdu oslobodil od povinnosti mlčanlivosti príslušný orgán alebo ten, v koho záujme má túto povinnosť. To platí primerane i tam, kde sa vykonáva dôkaz inak ako výsluchom.

Tretí oddiel

Listina

§ 204

Dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

§ 205

Verejné listiny

Listiny vydané orgánmi verejnej moci v medziach ich právomoci, ako aj listiny, ktoré sú osobitným predpisom vyhlásené za verejné, potvrdzujú pravdivosť toho, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje, ak nie je dokázaný opak.

Štvrtý oddiel

Odborné vyjadrenie a znalecké dokazovanie

§ 206

Ak je potrebné posudzovať skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti, súd na návrh vyžiada odborné vyjadrenie od odborne spôsobilej osoby.

§ 207

Znalecké dokazovanie

(1) Ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky, a pre zložitosť posudzovaných otázok nepostačuje postup podľa § 206, súd na návrh nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca. Ak súd ustanovil viacerých znalcov, môžu vypracovať spoločný posudok.

(2) V písomnom znaleckom posudku znalec odpovie na položené otázky; nevyjadruje sa k právnomu posúdeniu veci.

(3) Návrh na nariadenie znaleckého dokazovania znaleckým ústavom je prípustný len v obzvlášť závažných prípadoch vyžadujúcich si osobitné vedecké posúdenie, alebo ak závery znalcov sú v zrejmom rozpore.

§ 208

Vykonanie znaleckého dokazovania

(1) Znalecký posudok sa vyhotovuje písomne, ak súd nerozhodne inak.

(2) Písomný znalecký posudok súd doručí stranám; v odôvodnených prípadoch ich len upovedomí o predložení znaleckého posudku znalcom.

(3) Ak je to účelné, môže súd znalca vyslúchnuť o skutočnostiach uvádzaných v znaleckom posudku.

§ 209

Súkromný znalecký posudok

(1) Súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd.

(2) Ak je spolu so žalobou predložený súkromný znalecký posudok, ktorý má všetky

zákonom predpísané náležitosti a obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, postupuje sa pri vykonávaní tohto dôkazu akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca.

(3) Ak sa súkromný znalecký posudok vyhotovuje v priebehu konania, súd umožní znalcovi nahliadnuť do spisu alebo sa inak oboznámiť s informáciami potrebnými na vypracovanie znaleckého posudku.

§ 210

Súčinnosť strán a tretích osôb

Strane, prípadne aj inej osobe môže súd uložiť, aby sa dostavila k znalcovi, predložila mu potrebné veci, podala mu potrebné vysvetlenia, podrobila sa lekárskemu vyšetreniu, prípadne krvnej skúške, alebo aby niečo vykonala, alebo znášala, ak je to na účely znaleckého dokazovania potrebné. Ustanovenie o zachovávaní mlčanlivosti pri výpovedi svedka podľa § 203 sa použije primerane.

Piaty oddiel

Obhliadka

§ 211

(1) Obhliadka veci, ktorú možno dopraviť na súd, sa vykoná na pojednávaní.

(2) Obhliadka veci, ktorú nemožno dopraviť na súd, sa vykonáva na mieste. Súd na ňu predvolá tých, ktorí sa predvolávajú na pojednávanie.

(3) Kto má vec, ktorá má byť predmetom obhliadky, je povinný ju na vyzvanie súdu predložiť alebo sprístupniť. Vo výzve ho súd poučí, že ak vec nepredloží alebo nesprístupní, môže mu byť uložená poriadková pokuta. Ustanovenie o odopretí výpovede svedka podľa § 201 a o zachovávaní mlčanlivosti pri výpovedi svedka podľa § 203 sa použije primerane.

PIATA HLAVA

SÚDNE ROZHODNUTIA

PRVÝ DIEL

ROZSUDOK

§ 212

(1) Rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej.

(2) Rozsudkom sa rozhoduje o celej prejednávanej veci. Ak je to účelné, súd môže rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe alebo dôvode.

§ 213

Čiastočný rozsudok

Ak niektorý z viacerých žalobou uplatnených procesných nárokov alebo časť uplatneného procesného nároku sa v priebehu konania stali nespornými, môže súd rozhodnúť o tomto procesnom nároku alebo o jeho časti čiastočným rozsudkom.

§ 214

Medzitýmny rozsudok

(1) Ak je to účelné, súd môže rozhodnúť najskôr len o základe alebo dôvode uplatneného procesného nároku medzitýmnym rozsudkom.

(2) Súd môže na návrh strany medzitýmnym rozsudkom rozhodnúť, či tu je, alebo nie je právo, od ktorého celkom alebo sčasti závisí rozhodnutie vo veci samej.

(3) Do právoplatnosti medzitýmneho rozsudku súd nekoná o žalobou uplatnenom procesnom nároku.

§ 215

(1) Súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

(2) Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

§ 216

(1) Súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu.

(2) Súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, iba vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

§ 217

(1) Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

(2) Ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

§ 218

(1) Obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku súd rozhodne tiež o nároku na náhradu trov konania, ak sa o ňom nerozhoduje samostatne.

(2) Výrok rozsudku o plnení v peniazoch sa môže vyjadriť aj v cudzej mene.

(3) Výrok rozsudku o plnení v peniazoch sa môže vyjadriť aj iným nezameniteľným spôsobom než vyčíslením, najmä s odkazom na presný spôsob určenia, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

§ 219

(1) Rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti exekúcie.

(2) Rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení pojednávania, ktoré vyhláseniu predchádzalo. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na 30 dní; v takom prípade súd doručí rozsudok prítomným stranám na pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený; neprítomným stranám ho odošle najneskôr do troch dní. Ustanovenia o odročení pojednávania sa v tomto prípade nepoužijú.

(3) Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

(4) Len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

§ 220

(1) V písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách "V mene Slovenskej republiky" uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov rozhodujúcich vo veci, presné označenie strán a ich zástupcov, iných subjektov, označenie prejednávaneho sporu, výrok, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania, o tom, na ktorý súd sa odvolanie podáva a o náležitostiach odvolania, poučenie o možnosti exekúcie a deň a miesto vyhlásenia.

(2) V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

(3) Ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

(4) Jednotlivé odseky odôvodnenia rozsudku sa označujú arabskými číslicami.

§ 221

Písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak

a) je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov,

ktorí sa vzdajú odvolania, alebo

b) to ustanovuje tento zákon.

§ 222

Písomné vyhotovenie rozsudku podpisuje sudca. Ak ho nemôže podpísať sudca, podpíše ho iný poverený sudca; dôvod sa na písomnom vyhotovení poznamená.

§ 223

Doručovanie rozsudku

(1) Rozsudok súd doručuje stranám do vlastných rúk.

(2) Rozsudok, v ktorom súd použil ustanovenia predpisov o ochrane hospodárskej súťaže, zašle protimonopolnému úradu. Ak použil čl. 101 a 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, súd zašle rozsudok protimonopolnému úradu a Komisii.

(3) Rozsudok sa vyhotoví a odošle do 30 dní odo dňa jeho vyhlásenia, ak predseda súdu zo závažných dôvodov nerozhodne inak.

§ 224

Súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zjavné nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.

§ 225

(1) Ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže strana do 15 dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu.

(2) Doplnenie urobí súd dopĺňacím rozsudkom, na ktorý sa primerane použijú ustanovenia o rozsudku. Ak súd nevyhovie návrhu strany na doplnenie rozsudku, návrh zamietne.

(3) Návrh na doplnenie sa netýka právoplatnosti ani vykonateľnosti výrokov pôvodného rozsudku.

Právoplatnosť rozsudku a vykonateľnosť rozsudku

§ 226

Právoplatnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia.

§ 227

(1) Doručený rozsudok, ktorý nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný.

(2) Ak proti rozsudku nemožno podať odvolanie, je právoplatný doručením.

§ 228

Subjektívna záväznosť rozsudku

(1) Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

(2) Výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní.

§ 229

Právoplatné rozsudky ukladajúce povinnosť prejavu vôle nahradzujú tento prejav.

§ 230

Ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

§ 231

Rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

§ 232

(1) Vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútitel'nosti zákonnými prostriedkami.

(2) Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

(3) Lehota na plnenie je tri dni a plyní od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

(4) Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

§ 233

Na návrh strany, ktorej by inak hrozilo nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej alebo

značnej škody alebo inej ujmy, súd môže vo výroku rozsudku vysloviť, že rozsudok je vykonateľný doručením; taký výrok sa na účely odvolania považuje za uznesenie.

DRUHÝ DIEL

UZNESENIE

Prvý oddiel

Rozhodovanie uznesením

§ 234

(1) Súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej.

(2) Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

§ 235

(1) Uznesenie sa vyhlási verejne, ak bolo vydané na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu.

(2) Uznesenie súd vyhotoví písomne a doručí ho, ak je proti nemu prípustné odvolanie, ak to je pre vedenie konania potrebné alebo ak ide o uznesenie, ktorým sa v konaní ukladá nejaká povinnosť.

§ 236

V písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaného sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

§ 237

Viazanosť súdu uznesením

(1) Súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlásil; ak nebolo vyhlásené, len čo ho vydal.

(2) Súd nie je viazaný uznesením, ktorým sa upravuje vedenie konania.

§ 238

Právoplatnosť uznesenia a vykonateľnosť uznesenia

(1) Doručené uznesenie, ktoré nemožno napadnúť odvolaním alebo sťažnosťou, je právoplatné.

(2) Ak proti uzneseniu nemožno podať odvolanie alebo sťažnosť, je právoplatné doručením.

(3) Ak uznesenie ukladá povinnosť plniť, lehota na plnenie začína plynúť od doručenia uznesenia; jej uplynutím je uznesenie vykonateľné. Ak uznesenie neukladá povinnosť plniť, je ním subjekt viazaný doručením.

Druhý oddiel

Sťažnosť

§ 239

Prípustnosť sťažnosti

(1) Proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

(2) Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

Subjekty oprávnené podať sťažnosť

§ 240

Sťažnosť môže podať ten, v koho neprospech bolo uznesenie vydané.

§ 241

Prokurátor môže podať sťažnosť, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil.

§ 242

Lehota na podanie sťažnosti

Sťažnosť sa podáva v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, ktorý napadnuté uznesenie vydal.

Náležitosti sťažnosti

§ 243

V sťažnosti sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo uznesenie súdu považuje za nesprávne a čoho sa sťažovateľ domáha.

§ 244

Rozsah, v akom sa uznesenie napáda, môže sťažovateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty

na podanie sťažnosti.

§ 245

V sťažnosti možno uvádzať nové skutočnosti a dôkazy, ak je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné.

§ 246

Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

§ 247

Účinky sťažnosti

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas sťažnosť, nenadobúda uznesenie právoplatnosť.

Konanie a rozhodnutie o sťažnosti

§ 248

O sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

§ 249

Súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

§ 250

(1) Ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

(2) Ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

ŠIESTA HLAVA

TROVY KONANIA

§ 251

Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

§ 252

Každý platí výdavky, ktoré mu v konaní vzniknú.

§ 253

Trovy dôkazu

(1) Ak strana v konaní navrhne vykonanie dôkazu, s ktorým sú spojené výdavky, súd jej môže uložiť povinnosť zložiť preddavok.

(2) Ak súd ustanoví znalca a strane nebolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku, najneskôr spolu s ustanovením znalca uloží povinnosť zložiť preddavok v rozsahu predpokladaných nákladov znaleckého dokazovania.

(3) Ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná.

§ 254

Oslobodenie od súdneho poplatku

(1) Súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery strany.

(2) Priznané oslobodenie od súdneho poplatku súd kedykoľvek počas konania odníme, a to i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania preukáže, že pomery strany neodôvodňujú alebo neodôvodňovali oslobodenie od súdneho poplatku.

Náhrada trov konania

§ 255

(1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

(2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

§ 256

(1) Ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

(2) Ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

§ 257

Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

§ 258

(1) Svedkovi môže súd ako svedočné priznať náhradu účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov spojených s jeho výsluchom.

(2) Náhradu účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov súd prizná aj znalcovi, ak bol vyslúchnutý podľa § 208 ods. 3.

(3) Náhrada podľa odsekov 1 a 2 sa uplatňuje pri podaní výpovede, najneskôr však do desiatich dní, inak právo na náhradu podľa odsekov 1 a 2 zaniká.

§ 259

Ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

§ 260

Ak súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie, pri rozhodovaní o náhrade výdavkov spojených s vykonaním tohto dôkazu sa riadi ustanoveniami osobitného predpisu.

§ 261

Povinnosť nahradiť trovy konania nemožno uložiť prokurátorovi.

Rozhodovanie o trovách konania

§ 262

(1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

(3) Ak súd rozhoduje čiastočným rozsudkom alebo medzitýmnym rozsudkom, môže rozhodnúť, že o trovách konania bude rozhodnuté v rozsudku, ktorým rozhodne o všetkých uplatnených procesných nárokoch alebo o celom uplatnenom procesnom nároku.

§ 263

(1) Ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

(2) Ak bola v konaní úspešná strana zastúpená viacerými advokátmi, súd určí za prijímateľa náhrady trov konania jedného z nich.

§ 264

(1) Ak možno hodnotu nárokov alebo hodnotu, ktorá má byť základom na výpočet súdneho poplatku, zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojho odhadu.

(2) Rovnako sa postupuje aj vtedy, ak hodnotu podľa odseku 1 síce možno zistiť znaleckým posudkom, avšak náklady na jeho vypracovanie sú v zjavnom nepomere k predmetu sporu, alebo ak má byť znalecký posudok vykonaný len na účely vyrubenia súdneho poplatku.

TRETIA ČASŤ

OSOBITNÉ PROCESNÉ POSTUPY

PRVÁ HLAVA

SKRÁTENÉ KONANIA A SKRÁTENÉ ROZHODNUTIA

PRVÝ DIEL

PLATOBNÝ ROZKAZ

§ 265

(1) Ak je možné vo veci samej alebo o jej časti rozhodnúť na základe skutočností tvrdených žalobcom, o ktorých súd nemá pochybnosti, najmä ak tieto skutočnosti vyplývajú z listinných dôkazov, možno o žalobe rozhodnúť bez vyjadrenia žalovaného a bez nariadenia pojednávania aj platobným rozkazom, v ktorom sa žalovanému uloží, aby do 15 dní od doručenia zaplatil uplatnenú peňažnú pohľadávku alebo jej časť a nahradil trovy konania alebo aby v tej istej lehote podal odpor. Výrok o trovách konania sa na účely konania o platobnom rozkaze považuje za uznesenie.

(2) Ak žalobca predloží spolu so žalobou platobný rozkaz na tlačive zverejnenom ministerstvom spravodlivosti na jeho webovom sídle a na vydanie platobného rozkazu sú splnené zákonom ustanovené podmienky a je zaplatený súdny poplatok, súd vydá platobný rozkaz najneskôr do desiatich pracovných dní od splnenia týchto podmienok.

(3) Ak súd nevydá platobný rozkaz, postupuje podľa § 168 ods. 1.

§ 266

Doručovanie platobného rozkazu

(1) Platobný rozkaz spolu so žalobou súd doručuje žalovanému do vlastných rúk.

(2) Na doručovanie platobného rozkazu sa nepoužijú ustanovenia § 111 ods. 3 a § 116.

(3) Ak nemožno doručiť čo i len jednému subjektu na strane žalovaného, súd platobný rozkaz zruší v plnom rozsahu; to neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76.

§ 267

Odpor proti platobnému rozkazu

(1) Odpor proti platobnému rozkazu sa musí vecne odôvodniť. Ustanovenie § 129 sa

pri nedostatku vecného odôvodnenia nepoužije. V odôvodnení žalovaný opíše rozhodujúce skutočnosti, o ktoré opiera svoju obranu proti uplatnenému nároku. K odporu pripojí listiny, na ktoré sa odvoláva, prípadne označí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. O tom musí byť žalovaný v platobnom rozkaze poučený.

(2) Súd uznesením odmietne odpor, ktorý bol podaný

a) oneskorene,

b) neoprávnenou osobou alebo

c) bez vecného odôvodnenia; o tomto následku musí byť žalovaný poučený v platobnom rozkaze.

(3) Súd posudzuje vecné odôvodnenie odporu miernejšie, ak je žalovaný spotrebiteľom.

(4) Ak čo len jeden zo žalovaných podá včas odpor s vecným odôvodnením, platobný rozkaz sa zrušuje v celom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76.

(5) Súd doručí odpor žalobcovi do vlastných rúk.

§ 268

Platobný rozkaz nadobúda právoplatnosť

a) márnym uplynutím lehoty na podanie odporu,

b) dňom nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o odmietnutí odporu podľa § 267 ods. 2 písm. c).

DRUHÝ DIEL

EURÓPSKY PLATOBNÝ ROZKAZ

§ 269

Európsky platobný rozkaz je platobný rozkaz vydaný podľa osobitného predpisu.

§ 270

Návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu a odpor voči nemu sa podáva v štátnom jazyku.

§ 271

(1) Ak je odpor podaný v určenej lehote, súd nariadi pojednávanie; to neplatí, ak žalobca požiadal o ukončenie konania.

(2) Na rozhodnutie o odpore je príslušný súd, ktorý európsky platobný rozkaz vydal.

§ 272

Ustanovenia o platobnom rozkaze sa použijú primerane, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

TRETÍ DIEL

ROZSUDOK PRE ZMEŠKANIE

Prvý oddiel

Rozsudok pre zmeškanie žalovaného

§ 273

Súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm. a) rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

- a) uznesením uložil žalovanému povinnosť v určenej lehote písomne vyjadriť sa k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a žalovaný túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplnil,
- b) v uznesení podľa písmena a) poučil žalovaného o následkoch nesplnenia takto uloženej povinnosti vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
- c) doručil uznesenie podľa písmena a) žalovanému do vlastných rúk.

§ 274

Na pojednávaní ~~rozhodne súd~~ môže súd rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

- a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
- b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

§ 275

Odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

§ 276

Ak je v jednej veci viacero žalovaných a nejde o samostatné spoločenstvo podľa § 76, rozsudok pre zmeškanie možno vydať iba ak podmienky na jeho vydanie splňa každý z nich.

§ 276a

Na doručovanie rozsudku pre zmeškanie žalovanému, ktorým je fyzická osoba, ktorá nie je zastúpená, sa ustanovenia osobitného predpisu o doručovaní do elektronickej schránky nepoužívajú.

§ 277

Zrušenie rozsudku pre zmeškanie

(1) Ak žalovaný z ospravedlniteľných dôvodov zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a), môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie spolu s vyjadrením. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať.

(2) Ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

(3) Návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

Druhý oddiel

Rozsudok pre zmeškanie žalobcu

§ 278

Na pojednávaní ~~rozhodne súd~~ môže súd rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak

a) sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

§ 279

Odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalobcu obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

§ 280

Ak je v jednej veci viacero žalobcov a nejde o samostatné spoločenstvo podľa § 76, rozsudok pre zmeškanie možno vydať iba vtedy, ak podmienky na jeho vydanie spĺňa každý z nich.

§ 281

(1) Ak žalobca z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalobcu tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

(2) Návrh podľa odseku 1 môže žalobca podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalobcu v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

ŠTVRTÝ DIEL

ROZSUDOK PRE UZNANIE NÁROKU

§ 282

Ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

§ 283

Ak na strane žalovaného vystupuje viacero subjektov, je na vydanie rozsudku pre uznanie nároku potrebné, aby nárok žalobcu uznali všetci žalovaní; to neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76.

§ 284

Ak bol nárok uznaný písomným prejavom žalovaného, nemusí súd nariaďovať pojednávanie.

§ 285

Odôvodnenie rozsudku pre uznanie nároku obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre uznanie nároku.

PIATY DIEL

ROZSUDOK PRE VZDANIE SA NÁROKU

§ 286

Ak sa žalobca vzdá svojho nároku úplne alebo sčasti, zamietne súd žalobu na návrh žalovaného rozsudkom pre vzdanie sa nároku.

§ 287

Ak vystupuje na strane žalobcu viacero strán, je na vydanie rozsudku pre vzdanie sa nároku potrebné, aby sa nároku vzdali všetci žalobcovia; to neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76.

§ 288

Ak k vzdaniu sa nároku došlo písomným prejavom žalobcu, nemusí súd nariaďovať

pojednávane.

§ 289

Odôvodnenie rozsudku pre vzdanie sa nároku obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre vzdanie sa nároku.

DRUHÁ HLAVA

SPORY S OCHRANOU SLABŠEJ STRANY

PRVÝ DIEL

SPOTREBITEĽSKÉ SPORY

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

§ 290

Spotrebiteľský spor je spor medzi obchodníkom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

§ 291

(1) Spotrebiteľ sa môže dať v spotrebiteľskom spore zastupovať právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľ môže mať len jedného takto zvoleného zástupcu.

(2) Ustanovenia prvej časti piatej hlavy piateho dielu tohto zákona tým nie sú dotknuté.

(3) Ak je spotrebiteľ zastúpený advokátom, ustanovenie § 296 sa nepoužije.

§ 292

Poučovacia povinnosť

Súd pri prvom procesnom úkone vo vzťahu k spotrebiteľovi vhodným spôsobom spotrebiteľa poučí o

a) možnosti zastúpenia,

b) jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale poučí ho aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv.

§ 293

Osobitné ustanovenie o spojení vecí

(1) Ustanovenia o spojení vecí sa nepoužijú, ibaže by predmetom konaní boli spotrebiteľské spory.

(2) Súd vylúči na samostatné konanie nárok uplatnený vzájomnou žalobou, ktorý nie je spotrebiteľským sporom.

§ 294

Osobitné ustanovenie o zmene žaloby

Zmena žaloby sa v spotrebiteľských sporoch nepripúšťa, ak je žalovaným spotrebiteľ.

Osobitné ustanovenia o dokazovaní

§ 295

Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

§ 296

Spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú.

§ 297

Osobitné ustanovenia o pojednávaní

Súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

Osobitné ustanovenia o rozhodnutiach

§ 298

(1) Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

(2) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadost'učinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

§ 299

(1) Ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie sa nepoužijú, ak by mal byť tento rozsudok vydaný v neprospech spotrebiteľa.

(2) Ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a žalovaným je spotrebiteľ, súd nevydá platobný rozkaz, ak spotrebiteľská zmluva alebo iné zmluvné dokumenty súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou obsahujú zmluvnú podmienku, ktorá je neprijateľná.

§ 300

Na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

Druhý oddiel

Zrušený od 25.7.2023

§ 301

Zrušený od 25.7.2023

§ 302

Zrušený od 25.7.2023

§ 303

Zrušený od 25.7.2023

§ 304

Zrušený od 25.7.2023

§ 305

Zrušený od 25.7.2023

§ 306

Zrušený od 25.7.2023

DRUHÝ DIEL

ANTIDISKRIMINAČNÉ SPORY

§ 307

Antidiskriminačný spor je spor, ktorý sa týka porušenia zásady rovnakého zaobchádzania podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou.

§ 308

Strana sa môže dať v antidiskriminačnom spore zastupovať osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou. Ustanovenia prvej časti piatej hlavy piateho dielu tohto zákona tým nie sú dotknuté.

§ 309

Súd pri prvom procesnom úkone vo vzťahu k žalobcovi vhodným spôsobom žalobcu poučí o

a) možnosti zastúpenia,

b) jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale poučí ho aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv.

§ 310

Nárok uplatnený vzájomnou žalobou, ktorý nie je antidiskriminačným sporom, súd vylúči na samostatné konanie.

§ 311

Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré žalobca nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

§ 312

Žalobca môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú.

§ 313

(1) Ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie sa nepoužijú, ak by mal byť tento rozsudok vydaný v neprospech žalobcu.

(2) Ustanovenia o rozsudku pre vzdanie sa nároku sa nepoužijú.

§ 314

Súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak s tým žalobca súhlasí.

§ 315

(1) Na konanie podľa tohto dielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

(2) Ustanovenia tohto zákona sa použijú, ak predpisy o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou neustanovujú inak.

TRETÍ DIEĽ

INDIVIDUÁLNE PRACOVNOPRÁVNE SPORY

§ 316

(1) Individuálny pracovnoprávny spor na účely tohto zákona je spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom vyplývajúci z pracovnoprávnych a iných obdobných pracovných vzťahov.

(2) Za individuálny pracovnoprávny spor sa považuje aj spor, ktorý vyplýva zo zásady rovnakého zaobchádzania, ak súvisí s individuálnym pracovnoprávnym sporom.

§ 317

Zamestnanec sa môže dať v individuálnom pracovnoprávnom spore zastupovať odborovou organizáciou. Ustanovenia prvej časti piatej hlavy piateho dielu tohto zákona tým nie sú dotknuté.

§ 318

Súd pri prvom procesnom úkone vo vzťahu k zamestnancovi vhodným spôsobom zamestnanca poučí o

a) možnosti zastúpenia,

b) jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale poučí ho aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv.

§ 319

Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, ak je to nevyhnutné

pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz; na tento účel je zamestnávateľ povinný poskytnúť súčinnosť, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

§ 320

Zamestnanec môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužívajú.

§ 321

Ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie sa nepoužívajú, ak by mal byť tento rozsudok vydaný v neprospech zamestnanca.

§ 322

Súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak s tým strany súhlasia a neodporuje to účelu tohto zákona.

§ 323

Na konanie podľa tohto dielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

ŠTVRTÝ DIEL SPORY PROTI VEREJNEJ ÚČASTI

§ 323a

Všeobecné ustanovenia

(1) Spor proti verejnej účasti je uplatňovanie zjavne neopodstatneného nároku na súde vo veci s cezhraničnými dôsledkami proti fyzickej osobe alebo právnickej osobe z dôvodu jej zapojenia sa do verejnej účasti, alebo zneužívajúce súdne konanie vo veci s cezhraničnými dôsledkami vedené proti fyzickej osobe alebo právnickej osobe z dôvodu jej zapojenia sa do verejnej účasti.

(2) Vec má cezhraničné dôsledky, ak čo i len jedna strana nemá v Slovenskej republike bydlisko alebo sídlo určené podľa osobitného predpisu a všetky ostatné rozhodujúce skutočnosti sa viažu k Slovenskej republike.

(3) Verejná účasť je prednesenie akéhokoľvek vyjadrenia alebo vykonanie akejkol'vek činnosti fyzickou osobou alebo právnickou osobou pri uplatňovaní práva na slobodu prejavu, práva na informácie, slobody vedeckého bádania a umenia alebo slobody zhromažďovania a slobody združovania, a akékoľvek prípravné, podporné alebo pomocné činnosti, ktoré sú s nimi priamo spojené, a ktoré súvisia so záležitosťou verejného záujmu.

(4) Záležitosť verejného záujmu je akákoľvek záležitosť, ktorá ovplyvňuje verejnosť do takej miery, že sa o ňu môže oprávnenne začať zaujímať, najmä v týchto oblastiach:

a) základné práva a slobody, verejné zdravie, bezpečnosť, životné prostredie vrátane

klímy,

- b) činnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá je verejne činnou osobou vo verejnom sektore alebo súkromnom sektore,
- c) záležitosti posudzované zákonodarným orgánom, orgánom výkonnej moci, súdnym orgánom alebo akékoľvek iné úradné konania,
- d) obvinenia z korupcie, podvodu alebo akéhokoľvek iného trestného činu, priestupku alebo iného správneho deliktu v súvislosti s takýmito záležitosťami,
- e) činnosti zamerané na ochranu hodnôt ustanovených v čl. 2 Zmluvy o Európskej únii vrátane ochrany demokratických procesov pred neprimeraným zasahovaním, najmä boj proti dezinformáciám.

(5) Zneužívajúce súdne konanie proti verejnej účasti je súdne konanie, ktoré sa v skutočnosti nezačína s cieľom uplatniť právo alebo vykonať právo, ale ktorého hlavným zámerom je zabrániť, obmedziť alebo sankcionovať verejnú účasť, a v ktorom sa využíva nerovnováha moci medzi stranami a uplatňujú sa neopodstatnené nároky. Tento zámer sa prejavuje najmä v

- a) neprimeranej, nadmernej alebo zveličenej povahe nároku alebo jeho časti vrátane neprimeranej hodnoty sporu,
- b) existencii viacerých konaní iniciovaných žalobcom alebo pridruženými stranami v súvislosti s podobnými záležitosťami,
- c) zastrašovaní, obťažovaní alebo vyhrážaní sa zo strany žalobcu alebo zástupcov žalobcu pred konaním alebo počas neho, ako aj podobné správanie žalobcu v podobných alebo súbežných veciach,
- d) použítí procesných taktík v zlej viere, ako je spôsobovanie priesťahov v konaní, podvodné alebo zneužívajúce taktizovanie pri voľbe právomoci alebo ukončenie konaní v neskoršom štádiu konania v zlej viere.

§ 323b

Poučovacia povinnosť

Súd pri prvom procesnom úkone vo vzťahu k žalovanému vhodným spôsobom žalovaného poučí o

- a) možnosti zastúpenia,
- b) jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv.

§ 323c

Osobitné ustanovenie o spojení vecí

(1) Ustanovenia o spojení vecí sa nepoužijú, ibaže by predmetom konaní boli spory proti verejnej účasti.

(2) Súd vylúči na samostatné konanie nárok uplatnený vzájomnou žalobou, ktorý nie je sporom proti verejnej účasti.

Osobitné ustanovenia o dokazovaní

§ 323d

Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré žalovaný nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

§ 323e

Žalovaný môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú.

§ 323f Zábezpeka

(1) Súd môže na návrh žalovaného uznesením uložiť žalobcovi povinnosť zložiť zábezpeku do úschovy súdu určenú na zabezpečenie náhrady škody alebo inej ujmy, ktorej vznik možno dôvodne predpokladať v dôsledku sporu proti verejnej účasti. Výšku zábezpeky a lehotu na jej zloženie určí súd podľa okolností prípadu, najmä podľa výšky škody alebo inej ujmy hroziacej žalovanému. Ak je žalobcov viac, sú povinní zložiť zábezpeku spoločne a nerozdielne.

(2) Ak žalobca v súdom určenej lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní, nezloží zábezpeku podľa odseku 1, súd konanie zastaví; zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

(3) Súd rozhodne o návrhu žalovaného podľa odseku 1 bezodkladne.

(4) Právoplatne priznaná náhrada škody alebo inej ujmy v dôsledku sporu proti verejnej účasti sa uspokojí zo zloženej zábezpeky. Po uspokojení nároku zvyšnú časť zloženej zábezpeky súd vráti žalobcovi. Povinnosť nahradiť škodu, alebo inú ujmu, ktorá nebola uspokojená z tejto zábezpeky, nie je dotknutá.

(5) Súd vráti žalobcovi v spore proti verejnej účasti zloženú zábezpeku, ak

- a) v konaní vo veci samej žalobcovi vyhovel,
- b) žalovaný nepodal žalobu o náhradu škody alebo inej ujmy do troch mesiacov od právoplatného skončenia sporu proti verejnej účasti,
- c) žalovaný podal žalobu o náhradu škody alebo inej ujmy do troch mesiacov od právoplatného skončenia sporu proti verejnej účasti a je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné,
- d) žalovaný podal žalobu o náhradu škody alebo inej ujmy do troch mesiacov od právoplatného skončenia sporu proti verejnej účasti a súd túto žalobu právoplatným rozhodnutím odmietol alebo zamietol alebo zastavil konanie vo veci samej.

§ 323g Preddavok

(1) Súd môže na návrh žalovaného uznesením uložiť žalobcovi povinnosť zložiť primeraný preddavok do úschovy súdu na predpokladané trovy konania v spore proti verejnej účasti. Výšku preddavku a lehotu na jeho zloženie určí súd podľa okolností prípadu. Ak je žalobcov viac, sú povinní zložiť preddavok spoločne a nerozdielne.

(2) Ak žalobca v súdom určenej lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní,

nezloží preddavok podľa odseku 1, súd konanie zastaví; zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

(3) Súd rozhodne o návrhu žalovaného podľa odseku 1 bezodkladne.

(4) Právoplatne priznaná náhrada trov konania žalovanému sa uspokojí zo zloženého preddavku. Po uspokojení nároku zvyšnú časť zloženého preddavku súd vráti žalobcovi. Povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré neboli uspokojené z tohto preddavku, nie je dotknutá.

(5) Súd preddavok vráti, ak právoplatným rozhodnutím nepriznal náhradu trov konania žalovanému alebo žiadnej zo strán.

§ 323h

Zjavne neopodstatnený nárok v spore proti verejnej účasti a zjavne nedôvodná žaloba v spore proti verejnej účasti

(1) Súd môže odmietnuť podanie žalobcu, ak ide o zjavne zneužívajúce súdne konanie proti verejnej účasti.

(2) Ak žalovaný podal návrh na zastavenie konania z dôvodu zjavne neopodstatneného nároku v spore proti verejnej účasti, súd bezodkladne vyzve žalobcu, aby odôvodnil žalobu, pripojil dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, a označil ostatné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení tak, aby súd mohol posúdiť, či ide o zjavne neopodstatnený nárok v spore proti verejnej účasti; súd zároveň poučí žalobcu o následkoch nesplnenia jeho povinnosti.

(3) Ak žalobca nesplní povinnosť podľa odseku 2 a v súdom určenej lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní, sa nevyjadrí alebo žalobu neodôvodní, súd konanie zastaví.

(4) Súd rozhodne o návrhu žalovaného podľa odseku 2 bezodkladne.

(5) Ak zo skutočností tvrdených v žalobe je po predbežnom právnom posúdení zrejmé, že ide o zjavne nedôvodnú žalobu v spore proti verejnej účasti, súd vyzve žalobcu na späťvzatie žaloby. Na tento účel môže súd žalobcu vyslúchnuť.

§ 323i

Osobitné ustanovenia o poriadkových opatreniach a iných opatreniach súdu

(1) Súd môže aj bez návrhu žalovaného uložiť žalobcovi účinné, primerané a odrádzajúce sankcie podľa tohto zákona za zneužívajúce procesné úkony, ako aj za zmenu žaloby v spore proti verejnej účasti, späťvzatie žaloby v spore proti verejnej účasti a zmenu tvrdení žalobcu.

(2) Súd môže žalobcovi aj bez návrhu žalovaného uložiť za zneužívajúce súdne konanie pokutu do výšky 10 % z peňažnej sumy uplatnenej žalobou, najmenej však 500 eur.

(3) Súd môže aj bez návrhu žalovaného priznať právo zverejniť rozsudok alebo jeho časť na trovy žalobcu; vo výroku rozsudku určí rozsah, formu, spôsob zverejnenia a výšku trov zverejnenia rozsudku, prípadne výšku preddavku, ktorý je potrebné zložiť žalovanému.

(4) Súd môže popri sankciách uvedených v odsekoch 1 až 3 uložiť žalobcovi, ktorý začal zneužívajúce súdne konanie proti verejnej účasti, nahradiť primerané trovy právneho zastúpenia žalovaného aj nad rámec tarifnej odmeny podľa osobitného predpisu; v takomto prípade sa ustanovenia § 262 o rozhodovaní o trovách konania nepoužijú a súd postupuje podľa odsekov 5 a 6.

(5) O nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Strana, ktorej sa priznáva náhrada trov konania, je povinná trovy konania vyčísliť najneskôr do desiatich dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

(6) Ak strana v lehote podľa odseku 5 trovy nevyčísli, súd jej prizná náhradu trov konania vo výške vyplývajúcej zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, s výnimkou trov právneho zastúpenia. Ak strane, ktorej sa priznáva náhrada trov konania, okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd jej náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o priznaní náhrady trov konania tejto strane v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

§ 323j

Na konanie podľa tohto dielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

TRETIA HLAVA

NEODKLADNÉ OPATRENIA, ZABEZPEČOVACIE OPATRENIA A INÉ OPATRENIA SÚDU

PRVÝ DIEL

NEODKLADNÉ OPATRENIA A ZABEZPEČOVACIE OPATRENIA

§ 324

(1) Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

(2) Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

(3) Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

§ 325

Obsah neodkladného opatrenia

(1) Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

(2) Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

(3) Za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

§ 326

Náležitosti návrhu neodkladného opatrenia

(1) V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

(2) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

§ 327

Ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

Nariadenie neodkladného opatrenia

§ 328

(1) Ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

(2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

(3) Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

§ 329

(1) Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

(2) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

(3) Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

§ 330

(1) Súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

(2) Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

§ 331

Doručenie uznesenia o neodkladnom opatrení

(1) Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

(2) Uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia.

(3) Ak je uznesenie, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, podkladom na zápis

do osobitného registra, je súd povinný odoslať uznesenie v lehote podľa odseku 2 aj príslušnému orgánu, ktorý osobitný register vedie.

§ 332

Vykonateľnosť neodkladného opatrenia

(1) Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. e) je vykonateľné jeho vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Zánik a zrušenie neodkladného opatrenia

§ 333

Neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

§ 334

Súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

§ 335

(1) Neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

(2) Neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej odvolací súd aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým rozhodnutie súdu prvej inštancie mení tak, že žalobu zamietá, alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje. To platí primerane aj na dovolacie konanie.

(3) Súd v rozhodnutí, ktorým zamietol žalobu iba v časti alebo ktorým zastavil konanie iba v časti, vysloví, či neodkladné opatrenie zrušuje alebo ponecháva v platnosti, zohľadňujúc stav konania vo veci samej.

§ 336

(1) Ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

(2) Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej.

(3) Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v

lehote podaná.

(4) Ak bola žaloba odmietnutá alebo zamietnutá alebo ak bolo konanie vo veci samej zastavené, platí ustanovenie § 335 primerane.

§ 337

(1) Ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

(2) Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

(3) Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane.

§ 338

Ak bolo neodkladné opatrenie nariadené po skončení konania vo veci samej alebo ak skôr nariadené neodkladné opatrenie trvá aj po skončení konania vo veci samej, súd uznesenie o neodkladnom opatrení na návrh zruší, ak

a) vzhľadom na stav exekučného konania už nie je potrebné alebo

b) navrhovateľ mohol podať návrh na vykonanie exekúcie, ale tak v primeranom čase neurobil.

§ 339

O zrušení neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť bez pojednávania. V prípadoch neodkladného opatrenia podľa § 334 a 338 majú dotknuté subjekty právo vyjadriť sa k návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia.

§ 340

Náhrada škody a inej ujmy

(1) Ak neodkladné opatrenie zaniklo alebo bolo zrušené z iného dôvodu než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovel, alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené, navrhovateľ je povinný nahradiť škodu a inú ujmu tomu, komu neodkladným opatrením vznikli.

(2) Odsek 1 sa nepoužije, ak bolo nariadené neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. e); všeobecné ustanovenia o zodpovednosti za škodu tým nie sú dotknuté.

Neodkladné opatrenie vo veciach práva duševného vlastníctva

§ 341

(1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť strane, aby sa zdržala konania, ktorým ohrozuje alebo porušuje právo duševného vlastníctva.

(2) Ak sa neodkladné opatrenie nariaďuje pred konaním vo veci samej, súd určí lehotu na podanie žaloby; márnym uplynutím tejto lehoty neodkladné opatrenie zaniká.

(3) Súd môže na návrh úspešného žalobcu priznať právo zverejniť rozsudok alebo jeho časť na trovy žalovaného; vo výroku rozsudku určí rozsah, formu, spôsob zverejnenia a výšku trov zverejnenia rozsudku, prípadne výšku preddavku, ktorý je potrebné zložiť žalobcovi, ktorého žalobe sa vyhovel.

§ 342

(1) Navrhovateľ neodkladného opatrenia môže navrhnúť, aby ten, kto ohrozuje alebo porušuje právo duševného vlastníctva, mohol namiesto zdržania sa takého konania zložiť zábezpeku do úschovy súdu na náhradu škody alebo inej ujmy vzniknutej ohrozovaním alebo porušovaním práva duševného vlastníctva. O výške zábezpeky rozhodne súd uznesením, v ktorom určí výšku zábezpeky, ako aj lehotu, v ktorej je potrebné zábezpeku zložiť.

(2) Zo zloženej zábezpeky podľa odseku 1 sa uspokojí právoplatne priznaná náhrada škody alebo inej ujmy. Povinnosť nahradiť škodu alebo inú ujmu, ktorá nebola z tejto zábezpeky uspokojená, tým nie je dotknutá.

(3) Súd vráti zloženú zábezpeku, ak

- a) bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa odseku 1 právoplatne zamietnutý,
- b) bolo konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia právoplatne zastavené,
- c) navrhovateľ nepodal v lehote určenej súdom žalobu vo veci samej alebo
- d) sa návrhu vo veci samej nevyhovelo.

Zabezpečovacie opatrenie

§ 343

(1) Zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

(2) Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

(3) Výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

§ 344

Ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

DRUHÝ DIEL

INÉ OPATRENIA SÚDU

Zabezpečenie dôkazu a zabezpečenie dôkazného prostriedku

§ 345

(1) Pred začatím konania, počas konania a po skončení konania vo veci samej možno na návrh zabezpečiť dôkaz alebo dôkazný prostriedok, ak je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať vôbec alebo len s veľkými ťažkosťami.

(2) Na zabezpečenie dôkazu sa primerane použijú ustanovenia o dokazovaní.

§ 346

Zabezpečenie dôkazného prostriedku vo veciach práva duševného vlastníctva

Pred začatím konania, počas konania a po skončení konania vo veci samej môže súd na návrh toho, koho práva duševného vlastníctva boli ohrozené alebo porušené a kto osvedčil ohrozenie alebo porušenie práva duševného vlastníctva na účely vykonania dôkazu, uznesením o zabezpečení dôkazného prostriedku zabezpečiť

- a) tovar alebo vzorku tovaru, ktorým dochádza k ohrozovaniu alebo porušovaniu práva duševného vlastníctva,
- b) materiál a nástroje, ktoré sa použili na výrobu alebo rozširovanie tovaru uvedeného v písmene a), alebo
- c) dokumentáciu súvisiacu s tovarom uvedeným v písmene a).

§ 347

(1) Ak je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné, súd môže uložiť navrhovateľovi uznesením povinnosť zložiť zábezpeku určenú na zabezpečenie náhrady škody alebo inej ujmy, ktorá by vznikla zabezpečením dôkazného prostriedku. Výšku zábezpeky a lehotu na jej zloženie určí súd podľa okolností prípadu, najmä podľa spôsobu zabezpečenia, povahy a rozsahu zabezpečenia dôkazného prostriedku. Ak je navrhovateľov viac, sú povinní zložiť zábezpeku spoločne a nerozdielne.

(2) Ak si zabezpečenie dôkazného prostriedku vyžiada trovy, súd uloží navrhovateľovi, aby zložil primeraný preddavok na trovy zabezpečenia dôkazného prostriedku.

(3) Ak navrhovateľ v súdom určenej lehote nezloží zábezpeku podľa odseku 1 alebo

primeraný preddavok podľa odseku 2, súd uznesenie o zabezpečení dôkazného prostriedku nevydá a konanie zastaví; zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

§ 348

(1) Uznesenie o zabezpečení dôkazného prostriedku súd vydá aj bez výsluchu strán.

(2) V uznesení o zabezpečení dôkazného prostriedku súd strane uloží, aby vydala dôkazný prostriedok do úschovy súdu alebo iného vhodného uschovávatel'a, inak jej bude dôkazný prostriedok odobratý; zároveň navrhovateľovi uloží, aby v určenej lehote podal žalobu.

§ 349

Uznesenie o zabezpečení dôkazného prostriedku a uznesenie o povinnosti zložiť zábezpeku podľa § 347 ods. 1 sa strane, ktorá dôkazným prostriedkom disponuje, doručuje až pri uskutočnení zabezpečenia dôkazného prostriedku.

§ 350

(1) Uznesenie o zabezpečení dôkazného prostriedku súd aj bez návrhu zruší, ak

- a) navrhovateľ nepodal žalobu v lehote určenej súdom,
- b) v konaní vo veci samej bol vykonaný dôkaz zabezpečeného dôkazného prostriedku,
- c) konanie vo veci samej bolo právoplatne skončené bez toho, aby bol v ňom vykonaný dôkaz zabezpečeného dôkazného prostriedku,
- d) odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené, alebo
- e) navrhovateľ nezložil zvýšenú zábezpeku, ak súd o jej zvýšení rozhodol.

(2) Súd môže zrušiť uznesenie o zabezpečení dôkazného prostriedku, ak

- a) o to požiadala strana, ktorej zabezpečením dôkazného prostriedku môže preukázateľne vzniknúť škoda alebo iná ujma,
- b) strana, ktorej sa ukladá povinnosť vydať do úschovy dôkazný prostriedok, navrhne, že zloží do úschovy súdu alebo iného vhodného uschovávatel'a zábezpeku na náhradu škody alebo inej ujmy, ktorá by mohla vzniknúť navrhovateľovi zrušením uznesenia o zabezpečení dôkazného prostriedku; výšku zábezpeky a lehotu na jej zloženie určí súd so zreteľom na povahu a okolnosti sporu, najmä podľa výšky škody alebo inej ujmy hrozacej navrhovateľovi, alebo
- c) je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné.

(3) Zabezpečený dôkazný prostriedok sa po právoplatnosti uznesenia o zrušení zabezpečenia dôkazného prostriedku vráti tomu, kto ho vydal alebo komu bol odobratý.

§ 351

(1) Navrhovateľ zodpovedá za škodu alebo inú ujmu, ktorá vznikla zabezpečením dôkazného prostriedku, ibaže by ku škode alebo inej ujme došlo aj inak.

(2) Právo podľa odseku 1 možno uplatniť žalobou na náhradu škody alebo inej ujmy do troch mesiacov odo dňa

a) zrušenia uznesenia o zabezpečení dôkazného prostriedku z dôvodu, že navrhovateľ nepodal žalobu vo veci samej,

b) právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí návrhu na zabezpečenie dôkazného prostriedku,

c) právoplatnosti rozhodnutia o zastavení konania o návrhu na zabezpečenie dôkazného prostriedku alebo

d) právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

(3) Zmeškanie lehoty podľa odseku 2 nemožno odpustiť.

(4) Právoplatne priznaná náhrada škody alebo inej ujmy sa uspokojí zo zábezpeky zloženej navrhovateľom; ak táto zábezpeka nepostačuje na uspokojenie všetkých poškodených, súd ju rozdelí medzi nich pomerne. Povinnosť navrhovateľa nahradiť škodu alebo inú ujmu, ktorá nebola uspokojená z tejto zábezpeky, nie je dotknutá.

(5) Po uspokojení nároku podľa odseku 1 zvyšnú časť zloženej zábezpeky súd vráti navrhovateľovi.

§ 352

(1) Náhrada škody alebo inej ujmy právoplatne priznaná navrhovateľovi sa uspokojí zo zábezpeky zloženej tým, komu sa uložila povinnosť, aby dôkazný prostriedok vydal. Povinnosť nahradiť škodu alebo inú ujmu, ktorá nebola uspokojená z tejto zábezpeky, nie je dotknutá.

(2) Po uspokojení nároku podľa odseku 1 zvyšnú časť zábezpeky súd vráti tomu, kto ju zložil.

§ 353

Súd vráti navrhovateľovi zábezpeku, ak

a) v lehote podľa § 351 nebola podaná žaloba na náhradu škody alebo

b) bola podaná žaloba na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej zabezpečením dôkazného prostriedku a je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné.

ŠTVRTÁ HLAVA

SPOLOČNÉ USTANOVENIE

§ 354

Na konanie podľa tejto časti sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

ŠTVRTÁ ČASŤ

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

PRVÁ HLAVA

ODVOLANIE

Prípustnosť odvolania

§ 355

- (1) Proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevylučuje.
- (2) Proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

§ 356

Odvolanie nie je prípustné proti rozsudku

- a) vydanému na základe uznania nároku alebo vzdania sa nároku okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia,
- b) pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

§ 357

Odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

- a) zastavení konania,
- b) odmietnutí podania vo veci samej,
- c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,
- d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,
- e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1,
- f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,

- g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k) ~~povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva~~ návrhu na uloženie povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva a návrhu na uloženie povinnosti zložiť zábezpeku alebo preddavok v sporoch proti verejnej účasti,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania ~~a v sporoch proti verejnej účasti aj o výške náhrady trov konania,~~
- n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,
- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia,
- p) postúpení právomoci do cudziny.

§ 358

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Subjekty oprávnené podať odvolanie

§ 359

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

§ 360

(1) Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa § 359 nerozlučné spoločenstvo podľa § 77.

(2) V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359.

(3) Lehota na podanie odvolania plynie od doručenia rozhodnutia intervenientovi.

§ 361

(1) Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil.

(2) Prokurátor môže do konania vstúpiť aj po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť.

§ 362

Lehota na podanie odvolania

(1) Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

(3) Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia.

(4) Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania.

Náležitosti odvolania

§ 363

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

§ 364

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

§ 365

Odvolacie dôvody

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonaval navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

§ 366

Novoty v odvolacom konaní

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

§ 367

Účinky odvolania

(1) Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

(2) Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

(3) Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti.

Dispozičné procesné úkony s predmetom konania

§ 368

Osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

§ 369

(1) Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

(2) Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

(3) Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

(4) Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

§ 370

(1) Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

(2) Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

(3) Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

§ 371

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

§ 372

V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

Úkony súdu prvej inštancie

§ 373

(1) Ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania. Súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov.

(2) Po odstránení väd podľa odseku 1 súd prvej inštancie rozhodne o vyrubení súdneho poplatku za podané odvolanie a o návrhoch na oslobodenie od súdneho poplatku.

(3) Odvolanie doručí súd prvej inštancie ostatným subjektom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve ich, aby sa k odvolaniu vyjadrili, a určí na vyjadrenie lehotu nie kratšiu ako desať dní.

(4) Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

§ 374

(1) Súd prvej inštancie doručí odvolateľovi vyjadrenie k odvolaniu a umožní mu vyjadriť sa k nemu najneskôr v lehote desať dní od doručenia.

(2) K vyjadreniu odvolateľa podľa odseku 1 môže protistrana podať vyjadrenie v lehote desať dní od jej doručenia.

(3) Podania podľa odsekov 1 a 2 doručí súd prvej inštancie ostatným subjektom. Ďalšie podania strán sa doručujú, len ak je to potrebné na zachovanie práva na spravodlivý proces.

§ 375

Ak odvolanie smeruje proti uzneseniu, proti ktorému nie je prípustné, odvolanie sa predloží odvolaciemu súdu až po vydaní rozhodnutia vo veci samej.

§ 376

Autoremedúra

Ak bolo podané odvolanie proti uzneseniu, súd prvej inštancie môže uznesenie zrušiť, ak odvolaniu v celom rozsahu vyhovie a z uznesenia nenadobudla doposiaľ práva iná osoba ako odvolateľ.

§ 377

Po vykonaní úkonov podľa § 373 až 375 predloží súd prvej inštancie bezodkladne vec odvolaciemu súdu.

§ 378

Konanie na odvolacom súde

(1) Na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Na odvolacie konanie sa nepoužije ustanovenie o pristúpení subjektov.

§ 379

Viazanosť rozsahom odvolania

Odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak

- a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý,
- b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov,
- c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

§ 380

Viazanosť odvolacími dôvodmi

(1) Odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

(2) Na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

§ 381

Odvolací súd nie je viazaný odvolacím návrhom.

§ 382

Ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

§ 383

Viazanosť skutkovým stavom

Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

§ 384

Dokazovanie na odvolacom súde

(1) Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje

sám.

(2) Odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonala súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla.

(3) Odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366.

(4) Aj bez návrhu môže odvolací súd vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky.

§ 385

Pojednávanie

(1) Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

(2) Ak odvolací súd nariadi pojednávanie, na jeho začiatku podá predseda alebo poverený člen senátu správu o doterajšom priebehu konania. Potom sa vyjadria strany a iné subjekty konania a prednesú svoje návrhy.

Rozhodnutie o odvolaní

§ 386

Odvolací súd odmietne odvolanie, ak

- a) bolo podané oneskorene,
- b) bolo podané neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo
- d) nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

§ 387

(1) Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

(2) Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

(3) Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s

podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

§ 388

Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

§ 389

(1) Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

(2) Ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2, odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.

§ 390

Odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak

- a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a
- b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

§ 391

(1) Ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

(2) Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

(3) Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

§ 392

Odvolací súd rozhoduje rozsudkom, ak potvrdzuje rozsudok alebo mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením.

§ 393 [\[Komentár WK\]](#)

(1) Odvolací súd v písomnom vyhotovení rozhodnutia uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov rozhodujúcich vo veci, presné označenie strán a ich zástupcov, iných subjektov, označenie prejednávanej veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, deň a miesto vyhlásenia.

(2) V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v dovolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v dovolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

(3) Ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

(4) Jednotlivé odseky odôvodnenia rozhodnutia sa označujú arabskými číslicami.

§ 394

(1) Ak rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo prijaté jednomyseľne, sudca, ktorý nesúhlasí s väčšinovým rozhodnutím odvolacieho senátu alebo s jeho odôvodnením, má právo, aby sa jeho odlišné stanovisko pripojilo k rozhodnutiu a aby sa doručilo stranám.

(2) Písomné vyhotovenie rozhodnutia podpisujú všetci členovia senátu. Ak rozhodnutie nemôže podpísať predseda senátu alebo iný člen senátu, podpíšu ho zvyšní členovia senátu; dôvod sa na písomnom vyhotovení poznamená.

§ 395

Súd prvej inštancie doručí rozhodnutie o odvolaní, ak ho nedoručí odvolací súd priamo.

§ 396

Trovy odvolacieho konania

(1) Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

(2) Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

(3) Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie

konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

DRUHÁ HLAVA

ŽALoba NA OBNOVU KONANIA

Prípustnosť žaloby na obnovu konania

§ 397

Proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak

- a) sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci,
- b) možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre stranu priaznivejšie rozhodnutie vo veci,
- c) bolo rozhodnuté v neprospech strany v dôsledku trestného činu sudcu, iných subjektov konania alebo inej osoby zúčastnenej na konaní,
- d) Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody strany a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným spravodlivým zadosťučinením,
- e) je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie, ktoré je pre strany záväzné, alebo
- f) možnosť jeho preskúmania vyplýva z osobitného predpisu v súvislosti s uznaním alebo výkonom rozhodnutia slovenského súdu v inom členskom štáte Európskej únie.

§ 398

Žaloba na obnovu konania je prípustná aj proti právoplatnému uzneseniu, ktorým bol schválený zmier, ak možno dôvody obnovy vzťahovať aj na predpoklady, za ktorých sa zmier schvaľoval; to platí primerane aj o platobnom rozkaze, ktorý nadobudol právoplatnosť.

§ 399

Žaloba na obnovu konania nie je prípustná proti rozhodnutiu, ktorého zmenu alebo zrušenie možno dosiahnuť inak.

Subjekty oprávnené podať žalobu na obnovu konania

§ 400

Žalobu na obnovu konania môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

§ 401

Žalobu na obnovu konania môže podať intervenient, ak tvoril so stranou podľa § 400 nerozlučné spoločenstvo podľa § 77.

§ 402

Prokurátor môže podať žalobu na obnovu konania, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil.

Lehota na podanie žaloby na obnovu konania

§ 403

(1) Žaloba na obnovu konania sa podáva v lehote troch mesiacov, odkedy sa ten, kto podal žalobu na obnovu konania, mohol dozvedieť o dôvode obnovy, alebo odo dňa, keď ho mohol uplatniť.

(2) Žaloba na obnovu konania sa podáva najneskôr v lehote troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia.

§ 404

Za splnenia podmienok podľa § 403 ods. 1 po troch rokoch od právoplatnosti rozhodnutia možno podať žalobu na obnovu konania, ak

- a) bol trestný rozsudok, na podklade ktorého sa v civilnom súdnom konaní priznalo právo, neskôr podľa trestnoprávnych predpisov zrušený,
- b) nové dôkazy súvisia s novými vedeckými metódami, ktoré v pôvodnom konaní nebolo možné použiť, alebo
- c) ide o dôvody obnovy konania uvedené v § 397 písm. c) až e).

§ 405

Odpustenie zmeškania lehoty na podanie žaloby na obnovu konania nie je prípustné.

Náležitosti žaloby na obnovu konania

§ 406

V žalobe na obnovu konania sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie označenie rozhodnutia, proti ktorému smeruje, v akom rozsahu sa napáda, dôvody obnovy konania, skutočnosti, ktoré svedčia o tom, že žaloba je podaná včas, dôkazy, ktorými sa má dôvodnosť žaloby preukázať, ako aj to, čoho sa domáha ten, kto obnovu konania navrhuje.

§ 407

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, možno rozšíriť len počas trvania lehoty na podanie žaloby na obnovu konania.

§ 408

Dôvody obnovy konania možno meniť len počas trvania lehoty na podanie žaloby na obnovu konania.

Konanie o žalobe na obnovu konania

§ 409

Na konanie o žalobe na obnovu konania sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie.

§ 410

Žalobu na obnovu konania prejedná súd, ktorý o veci rozhodoval v prvej inštancii.

§ 411

(1) Rozsahom a dôvodmi žaloby na obnovu konania je súd viazaný.

(2) Súd nie je viazaný rozsahom žaloby ak odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania.

§ 412

(1) Súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

(2) Ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, môže súd na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

(3) Právne vzťahy niekoho iného než strany nie sú odložením právoplatnosti podľa odseku 2 dotknuté.

§ 413

(1) Súd uznesením odmietne žalobu na obnovu konania, ak

- a) bola podaná oneskorene,
- b) bola podaná neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustná,
- d) ide o dôvod uvedený v § 129 alebo

e) je zjavne nedôvodná.

(2) Ak sa postupuje podľa odseku 1, žalobu na obnovu konania netreba doručovať ostatným subjektom na vyjadrenie.

§ 414

Ak súd žalobu na obnovu konania neodmietne, rozhodne rozsudkom, či obnovu konania povolí alebo zamietne.

§ 415

(1) Právoplatnosťou rozsudku o povolení obnovy konania sa odkladá vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

(2) Ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, právoplatnosťou rozsudku o povolení obnovy konania sa odkladá právoplatnosť napadnutého rozhodnutia.

(3) Právne vzťahy niekoho iného než strany nie sú odložením právoplatnosti podľa odseku 2 dotknuté.

Postup po povolení obnovy konania

§ 416

Len čo nadobudne rozsudok o povolení obnovy konania právoplatnosť, súd bez ďalšieho vec znova prejedná. Pritom prihliadne na všetko, čo vyšlo najavo v pôvodnom konaní aj v obnovenom konaní.

§ 417

(1) Ak súd zistí, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne, zamietne rozsudkom návrh na jeho zmenu.

(2) Ak súd napadnuté rozhodnutie vo veci samej zmení, novým rozhodnutím nahradí pôvodné rozhodnutie.

(3) V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd o nároku na náhradu trov pôvodného konania i obnoveného konania.

§ 418

Právne vzťahy niekoho iného než strany nemôžu byť novým rozhodnutím dotknuté.

TRETIA HLAVA

DOVOLANIE

Prípustnosť dovolania

§ 419

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

§ 420

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

§ 421

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

§ 422

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

§ 423

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Subjekty oprávnené podať dovolanie

§ 424

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

§ 425

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77.

§ 426

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil.

§ 427

Lehota na podanie dovolania

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

§ 428

Náležitosti dovolania

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

§ 429

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

§ 430

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolacie dôvody

§ 431

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

§ 432

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

§ 433

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

§ 434

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

§ 435

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Úkony súdu prvej inštancie

§ 436

(1) Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

(2) Po odstránení vád podľa odseku 1 súd prvej inštancie rozhodne o vyrubení súdneho poplatku za podané dovolanie a o návrhoch na oslobodenie od súdneho poplatku.

(3) Dovolanie doručí súd prvej inštancie protistrane, vyzve ju, aby sa k dovolaniu vyjadrila a určí na vyjadrenie lehotu nie kratšiu ako desať dní. Na neskôr podané vyjadrenie sa neprihliada.

(4) Ak sa protistrana vyjadrí k dovolaniu v lehote podľa odseku 3, vyjadrenie sa doručí dovolateľovi.

§ 437

Po uplynutí lehôt podľa § 436 ods. 3 predloží súd prvej inštancie bezodkladne vec dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní.

§ 438

Konanie na dovolacom súde

(1) Na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Na dovolacie konanie sa nepoužijú ustanovenia o pristúpení subjektov, o zmene a späťvzatí žaloby a o vzájomnej žalobe.

§ 439

Viazanosť rozsahom dovolania

Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný okrem prípadov, ak

- a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý dovolaním nebol dotknutý,
- b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a dovolanie podal len niektorý zo subjektov,
- c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

§ 440

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

§ 441

Dovolací súd nie je viazaný dovolacím návrhom.

§ 442

Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

§ 443

Dovolací súd rozhodne o dovolaní spravidla bez pojednávania; pojednávanie môže nariadiť, ak to považuje za potrebné.

§ 444

(1) Dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

(2) Ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

(3) Právne vzťahy niekoho iného než strany nie sú odložením právoplatnosti podľa odseku 2 dotknuté.

(4) Dovolanie má odkladný účinok, ak bolo podané proti rozhodnutiu vydanému v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky.

§ 445

(1) Dovolací súd dovolacie konanie preruší aj vtedy, ak rozhodol, že požiada Európsky súd pre ľudské práva o vydanie poradného stanoviska k zásadným otázkam týkajúcim sa výkladu alebo uplatňovania práv a slobôd uvedených v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

(2) Ak je konanie podľa odseku 1 prerušené, dovolací súd môže v dovolacom konaní pokračovať, ak Európsky súd pre ľudské práva poradné stanovisko nevydal a sú na to závažné dôvody.

Rozhodnutie o dovolaní

§ 446

Ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd dovolacie konanie zastaví.

§ 447

Dovolací súd odmietne dovolanie, ak

- a) bolo podané oneskorene,
- b) bolo podané neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné,
- d) nemá náležitosti podľa § 428,
- e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo
- f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

§ 448

Dovolací súd zamietne dovolanie, ak dovolanie nie je dôvodné.

§ 449

(1) Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší.

(2) Dovolací súd zruší aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, len ak nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu.

(3) Dovolací súd môže zmeniť napadnuté rozhodnutie, ak je dovolanie dôvodné a mal za to, že sám môže rozhodnúť vo veci.

§ 450

Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí.

§ 451

(1) Dovolací súd rozhoduje rozsudkom, ak zamieta dovolanie proti rozsudku alebo ak mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením.

(2) Na písomné vyhotovenie rozhodnutia sa primerane vzťahuje ustanovenie § 393 ods. 2 až 4.

(3) V odôvodnení uznesenia, ktorým bolo dovolanie odmietnuté alebo ktorým bolo konanie o dovolaní zastavené, dovolací súd stručne uvedie iba dôvod svojho rozhodnutia. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania nemusí v takom prípade odôvodňovať.

§ 452

(1) Ak dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, ktorá už bola aspoň v

piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tým istým dovolateľom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na svoje skoršie rozhodnutia a ak sa v celom rozsahu stotožňuje s ich odôvodnením, ďalšie dôvody už neuvádzať.

(2) Ak dovolací súd dovolanie odmietne ako neprípustné alebo zamietne ako nedôvodné v prípade uvedenom v odseku 1, uloží advokátovi, ktorý dovolanie podpísal, pokutu do 500 eur. Tento advokát má postihové právo proti svojmu klientovi, len ak dovolanie podal na jeho osobitný písomný príkaz.

§ 453

Trovy dovolacieho konania

(1) Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa primerane použijú na dovolacie konanie.

(2) Ak dovolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie, o nároku na náhradu trov odvolacieho konania a o nároku na náhradu trov dovolacieho konania.

(3) Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

Ďalší priebeh konania

§ 454

Súd, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie, doručí rozhodnutie o dovolaní, ak ho nedoručí dovolací súd priamo.

§ 455

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

§ 456

Právne vzťahy niekoho iného než strany nemôžu byť novým rozhodnutím dotknuté.

§ 457

Právoplatné rozhodnutia dovolacieho súdu môžu byť označované popri spisovej značke konania aj priezviskom strany, ak je fyzickou osobou, názvom alebo obchodným menom strany, ak je právnickou osobou.

ŠTVRTÁ HLAVA

DOVOLANIE GENERÁLNEHO PROKURÁTORA

§ 458

(1) Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je prípustné dovolanie generálneho prokurátora, ak to vyžaduje ochrana práv a túto ochranu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

(2) Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné iba za predpokladu, že právoplatné rozhodnutie súdu porušuje právo na spravodlivý proces alebo trpí vadami ktoré majú za následok závažné porušenie práva spočívajúce v právnych záveroch, ktoré sú svojvoľné alebo neudržateľné a ak potreba zrušiť rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty.

(3) Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu strany.

§ 459

Dovolanie generálneho prokurátora nie je prípustné proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa rozhodlo o dovolaní alebo o dovolaní generálneho prokurátora.

§ 460

Dovolanie generálneho prokurátora možno podať len proti tomu výroku súdneho rozhodnutia, ktoré strana namieta.

§ 461

Dovolanie podáva generálny prokurátor na dovolacom súde v lehote troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu.

§ 462

(1) V dovolaní generálneho prokurátora sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napáda.

(2) Rozsah a dôvody dovolania generálneho prokurátora možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania generálneho prokurátora.

§ 463

Dovolanie generálneho prokurátora doručí dovolací súd stranám na vyjadrenie.

§ 464

Na konanie o dovolaní generálneho prokurátora sa primerane použijú ustanovenia o dovolaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 465

Rozhodnutie o dovolaní generálneho prokurátora doručí dovolací súd stranám a generálnemu prokurátorovi.

PIATA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 466

Splnomocňovacie ustanovenie

Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti, ustanoví podrobnosti o vedení súdneho spisu a súdnych registrov, zázname z procesných úkonov, zápisnici o procesných úkonoch a o dožiadaní.

§ 467

Ak sa konanie podľa tohto zákona týka údajov chránených podľa osobitného predpisu, použijú sa ustanovenia tohto zákona, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 468

Za vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa sa na účely tohto zákona považuje vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou; ak bolo vysokoškolské vzdelanie získané najprv v prvom stupni a následne v druhom stupni, vyžaduje sa, aby išlo v oboch stupňoch o vzdelanie v študijnom odbore právo.

§ 469

Poriadkové pokuty a pokuty uložené podľa tohto zákona sú príjmom štátneho rozpočtu.

Prechodné ustanovenia

§ 470

(1) Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

(2) Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

(3) Na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona; ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase.

(4) Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

§ 471

(1) Predbežné opatrenia nariadené pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa spravujú ustanoveniami tohto zákona o neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach.

(2) Konania o zmenkovom platobnom rozkaze a šekovom platobnom rozkaze začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(3) Konania o rozkaze na plnenie začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

§ 471a

Ustanovenie § 444 ods. 4 sa vzťahuje aj na dovolanie a mimoriadne dovolanie podané v konaní o zmenkovom platobnom rozkaze začatom pred dňom účinnosti tohto zákona podľa predpisov účinných pred 1. júlom 2016.

§ 471b

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2021

Konanie, v ktorom súd vydal uznesenie o zrušení platobného rozkazu do 30. júna 2021, sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2021.

§ 471c

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júna 2023

Konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

§ 471d

Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. júla 2023

Ak rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nadobudlo právoplatnosť pred 1. júlom 2023, lehota na vydanie samostatného uznesenia podľa § 262 ods. 2 tohto zákona v znení účinnom od 1. júla 2023 začína plynúť od 1. júla 2023.

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 25. júla 2023

Konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach začaté a právoplatne neskončené do 24. júla 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 24. júla 2023 na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 24. júla 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

Záverečné ustanovenia

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení zákona č. 36/1967 Zb., zákona č. 158/1969 Zb., zákona č. 49/1973 Zb., zákona č. 20/1975 Zb., zákona č. 133/1982 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 328/1991 Zb., zákona č. 519/1991 Zb., zákona č. 263/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 5/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 190/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 232/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 22/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 281/1996 Z.z., zákona č. 211/1997 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 359/1997 Z.z., zákona č. 124/1998 Z.z., zákona č. 144/1998 Z.z., zákona č. 169/1998 Z.z., zákona č. 187/1998 Z.z., zákona č. 225/1998 Z.z., zákona č. 233/1998 Z.z., zákona č. 235/1998 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 318/1998 Z.z., zákona č. 331/1998 Z.z., zákona č. 46/1999 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 66/1999 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 166/1999 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 185/1999 Z.z., zákona č. 223/1999 Z.z., zákona č. 303/2001 Z.z., zákona č. 501/2001 Z.z., zákona č. 215/2002 Z.z., zákona č. 232/2002 Z.z., zákona č. 424/2002 Z.z., zákona č. 451/2002 Z.z., zákona č. 480/2002 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 620/2002 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 75/2003 Z.z., zákona č. 353/2003 Z.z., zákona č. 530/2003 Z.z., zákona č. 589/2003 Z.z., zákona č. 204/2004 Z.z., zákona č. 371/2004 Z.z., zákona č. 382/2004 Z.z., zákona č. 420/2004 Z.z., zákona č. 428/2004 Z.z., zákona č. 613/2004 Z.z., zákona č. 757/2004 Z.z., zákona č. 36/2005 Z.z., zákona č. 290/2005 Z.z., zákona č. 341/2005 Z.z., zákona č. 24/2007 Z.z., zákona č. 84/2007 Z.z., zákona č. 273/2007 Z.z., zákona č. 335/2007 Z.z., zákona č. 643/2007 Z.z., zákona č. 384/2008 Z.z., zákona č. 477/2008 Z.z., zákona č. 484/2008 Z.z., zákona č. 491/2008 Z.z., zákona č. 487/2009 Z.z., zákona č. 495/2009 Z.z., zákona č. 575/2009 Z.z., zákona č. 151/2010 Z.z., zákona č. 183/2011 Z.z., zákona č. 332/2011 Z.z., zákona č. 348/2011 Z.z., zákona č. 388/2011 Z.z., zákona č. 335/2012 Z.z., zákona č. 64/2013 Z.z., zákona č. 75/2013 Z.z., zákona č. 180/2013 Z.z., zákona č. 106/2014 Z.z., zákona č. 151/2014 Z.z., zákona č. 180/2014 Z.z., zákona č. 335/2014 Z.z., zákona č. 353/2014 Z.z., zákona č. 73/2015 Z.z.,

zákona č. 78/2015 Z.z. a zákona č. 131/2015 Z.z.

§ 474

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2026.

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2016.

Zákon č. 87/2017 Z.z. nadobudol účinnosť 1. májom 2017.

Zákon č. 350/2018 Z.z. nadobudol účinnosť 12. decembrom 2018.

Zákon č. 211/2021 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júlom 2021.

Zákon č. 423/2020 Z.z. nadobudol účinnosť 1. augustom 2021.

Zákon č. 108/2022 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júlom 2022.

Zákon č. 111/2022 Z.z. nadobudol účinnosť 17. júlom 2022.

Zákon č. 398/2022 Z.z. nadobudol účinnosť 1. decembrom 2022.

Zákon č. 150/2022 Z.z. v znení zákona č. 398/2022 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júnom 2023.

Zákon č. 201/2023 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júlom 2023.

Zákon č. 261/2023 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júlom 2023 okrem čl. II bodov 1 a 3 až 5, ktoré nadobudli účinnosť 25. júlom 2023.

Zákon č. 108/2024 Z.z. nadobudol účinnosť 1. júlom 2024.

Andrej Kiska v.r.

Peter Pellegrini v.r.

Robert Fico v.r.

PRÍL.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

1. Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 15/zv. 2; Ú.v. ES L 95, 21.4.1993) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 (Ú.v. EÚ L 304, 22.11.2011).

2. Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 20/zv. 1; Ú.v. ES L 180, 19.7.2000).

3. Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 5/zv. 4; Ú.v. ES L 303, 2.12.2000).

4. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 17/zv. 2; Ú.v. EÚ L 157, 30.4.2004).

5. Smernica Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaní (Ú.v. EÚ L 373, 21.12.2004).

6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania (prepracované znenie) (Ú.v. EÚ L 204, 26.7.2006).

7. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach (Ú.v. EÚ L 136, 24.5.2008).

8. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/41/EÚ zo 7. júla 2010 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby a o zrušení smernice Rady 86/613/EHS (Ú.v. EÚ L 180, 15.7.2010).

9. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1828 z 25. novembra 2020 o žalobách v zastúpení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zrušení smernice 2009/22/ES (Ú.v. EÚ L 409, 4.12.2020).

10. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1069 z 11. apríla 2024 o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými nárokmi alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategické žaloby proti verejnej účasti“) (Ú. v. EÚ L, 2024/1069, 16.4.2024).